

Med obiskom v Ljubljani so predsednika Naserja pozdravili tudi predstavniki arabskih študentov, ki študirajo pri nas. (Fotografiji: Joco Znidaršič)

Najboljše želje, tovariš Tito

SPET JE POMLAD, MAJ, MAJ, KI NAM JE PRINESEL VSE, ČESAR DOLGA LETA NISMO IMELI. SVOBODO, ZMAGO LJUDI NAD TEMO VČERAJSNJE NOČI, IN TEBE, NAŠ MARŠAL! DRAGI TOVARIŠ TITO! TOKRAT SI PRIŠEL MED NAS, V NAŠE MESTO. PRAV V ČASU, KO SMO SE VEDRIH, NASMEJANIH LIC, HITRIH KORAKOV ODPRAVILI K TEBI, DA TI ČESTITAMO OB TVOJEM PRAZNIKU, OB TVOJEM PRAZNIKU, KI SI GA NESEBICNO PODARIL NAM, MLADINI NOVE, SOCIALISTIČNE JUGOSLAVIJE.

PODARIL SÍ NAM TAK DAN, KOT JIH SAM NISI IMEL, IN ŠE NAM JIH PODARJAŠ, TE DNI, TO MLADOST, KI JI NA SVETU NIKJER IN NIKDAR NE BO ENAKE. ENAKE PO MLADOSTNI VEDRINI, PO DELOVNIH USPEHIH MLADINE, SINOV IN HCERA BORCEV ZA SVOBODO, ZA BOLJŠE ŽIVLJENJE NAS VSEH.

TVOJE DRŽAVNIKE DOLŽNOSTI, PRI KATERIH SE TRUDIŠ ZA IZGRADITEV NOVEGA, PRAVICNEJSEGA SVETA, TI OB OBISKU V NAŠEM MESTU NISO DOPUSTILE, DA BI SE USTAVIL MED NAMI, KJER VSAK DAN DELAMO IN ŽIVIMO. TVOJA NAVZOČNOST NAM VSEM MNOGO POMENI. VSEM, VSEM DO ZADNJEGA, VLIVA NOVEGA DELOVNEGA POLETA, DA SE HITREJE IN BOLJE IZPOLNUJEMO NALOGE, KI SI NAM JIH DAL V ZAMENO ZA VSE, KAR UŽIVAMO V SVOBODNI DOMOVINI.

NEKATERI IZMED NAS TE BODO, OBENEM Z DRUGIMI DELOVNIMI LJUDMI IZ CELE JUGOSLAVIJE, OBISKALI OB TVOJEM ROJSTNEM DNEVU. DA TI SPOROČIJO NAŠE NAJBOLJŠE ŽELJE ZA TVOJO OSEBNO SREČO IN ZADOVOLJSTVO, KI JU ŽE DOLGA LETA NE POZNAŠ, CE NISTA TO OBENEM SREČA IN ZADOVOLJSTVO VSEH NAŠIH NARODOV, VSEH NAŠIH DELOVNIH LJUDI.

VEMO, DA JIH BOŠ Z VESELJEM SPREJEL, IN NE SAMO TO. PRISLUHNIL BOŠ NJIHOVIM IN NAŠIM BESEDAM, NJIHOVIM IN TUDI NASIM OBLJUBAM ZA IZPOLNITEV NALOG, KI NAS V PRIHODNOSTI ŠE CAKAO.

„... OBLJUBLJAMO! POD TVOJIM VODSTVOM SMO IN BOMO KOS VSEMU. DOLGO NAM ŠE ŽIVI IN NAS VODI, DRAGI NAŠ MARŠAL!“

ŠTUDIJ IN PRAKSA

Studijska reforma, pri kateri smo uvedeli ožjo specializacijo in stopenjski študij, se je s sprejetjem novih statutov fakultet formalno zaključila. Zavedati pa se moramo, da s samo formalno reformo, z novimi studijskimi načrti še ni avtomatično zagotovljena tudi resnična izboljšava študija. Večkrat opazimo nasprotno, da je kvaliteta predavanj ostala na istem nivoju, ali pa je celo padla, ker predavatelji premašo upoštevajo nove razmere in svoja predavanja prepočasi prilagajo novim zahtevam. Kot zahteva reformatišani študij od študentov večje prisadevanje in delavnost, da lahko izpolinimo strožje študijske pogoje, smo tudi študenti upravičeni pričakovati, da nam bo omogočen intenzivnejši študij s kvalitetnejšimi predavanji, učbeniki in bolje organiziranimi delovnimi vajami, na katerih ne bo polovico časa izgubljenega. Reforma študija je dolgotrajnejši proces, pri katerem morajo aktivno sodelovati profesorji, študentje in predstavniki proizvodnje.

Na agronomskem oddelku biotehniške fakultete posvečamo posebno pozornost delovnim vajam in praksi v proizvodnji. Največkrat pa te vaje ne ustrezajo načelom sodobnega študija. Podobni problemi se pojavljajo tudi na nekaterih drugih tehničnih fakultetah.

Ceprav ima praksa v proizvodnji zelo pomembno vlogo pri izobraževanju študentov, tej nalogi ne ustreza, ker so študenti pri praktičnem delu prepričeni samo sebi, svoji iznajdljivosti in prisadevnosti, v zelo veliki meri pa tudi sreči, v kakšen obrat pridejo. To je posledica stanja, ki ga še vedno imajo nekateri pre-

davatelji: »Važno je, da študent na praksi prime za delo, da dela, da se nauči delati!« Res je, tudi to je važno, a ne samo to! Študent se pripravlja na svoje bodoče delovne naloge, zato naj bi se na praksi seznanjal po možnosti tudi s tehničnimi, organizacijskimi, ekonomskimi in političnimi problemi, s katerimi se srečujejo proizvajalci na podobnih delovnih mestih, na kakršno bo po diplomi prišel študent. Na sedanji praksi pa se študent večinoma seznaní z nekaj delovnimi procesi, o celotni proizvodnji pa dobi le splošen in zelo površen vtis. Tako stanje dokazujejo tudi dnevni praks in delovnih vaj, ki jih zaradi enotičnosti svojega dela študenti s težavo napolnijo, in še to včasih le z dodajanjem opisov pokrajine...

Student, ki kaže izredno prisadevanje in zanimanje, lahko pridobi nekaj več kot tisti, ki opravlja praks le zato, ker je obvezna, ne more pa izpremeniti osnovnega koncepta praks, saj je študent na praksi le zato, »da se nauči delati.«

Na študentsko kritiko razmer pri praktičnem delu se večkrat gleda kot na odpor proti fizičnemu delu študentov. Ti očitki so neresnični in žaljivi, saj se zavestamo, da lahko delo ceni in pravilno vrednost le, kdor delo pozna in kdor zna tudi sam delati.

Glavna naloga svetov letnikov in svetov smeri je, da usmjerjajo študij in da dajo formulacijam novih študijskih načrtov in programov konkretno vsebino; zato lahko prav ti store največ za izboljšanje delovnih vaj in praks v proizvodnji. Izkusnine so pokazale, da je za dosego tega cilja treba predvsem storiti naslednje:

— Izdelati programe delovnih vaj in osnovne principje, po katerih naj prakse potekajo. Proučiti je treba, kakšna obli-

PO POTRESU

»Zakaj pa nisi na predavanju?«
»Potresa se bojim!«

ka prakse je najprimernejša. Zavedati se moramo, da so obvezne prakse in delovne vaje sestavni del študija in da morajo potekati prav tako načrtno kot predavanja in ostale vaje.

— Sodelavci fakultete naj spremljajo potek obvezne prakse in delovnih vaj. Na

poljedelski smeri biotehniške fakultete se je pokazala potreba, da bi bil eden od asistentov zadolžen izključno za organizacijo in izvedbo delovnih vaj in obvezne prakse.

— Proizvajalcem, pri katerih so študenti na praksi, mora biti jasno, kakšne so zahteve sodobnega študija in kakšna naj bo praksa, da bo resnična dopolnitvena predavanj ter da bo študent na njej pridobil kar največ.

— Zainteresirati je treba strokovnjake v proizvodnji, da posredujejo študentom svoje izkušnje.

Večkrat se kažejo težnje, dati praksi večji poudarek tako, da se podaljša obvezen čas prakse. Včasih slišimo celo misli na obvezni enotni praksi pred vpisom na fakulteto. Pravilne pa je najprej izboljšati sedanje obvezno počitniško prakso in predvsem sedanje terenske delovne vaje.

I. Kreft

Povečati strokovno in idejno izobraževanje

Preteklo sredo je bila v zbornični dvorani pravne fakultete, v prisotnosti 140 študentov, zastopnikov drugih pravnih fakultet in fakultetnih učiteljev, redna skupščina ZSJ na fakulteti. Navzoč so poslušali obširno skupno poročilo fakultetnega odbora, v diskusiji osvetili posamezne probleme in nakazali rešitve ter izvolili

nov, 17-članski fakultetni odbor.

Temeljna problema, ki so ju obravnavali na skupščini, sta bila idejno in strokovno izobraževanje, kateremu je ZSJ tudi med letom posvetila največ pozornosti. Ugotovili so, da dosedanja oblike idejnega dela — svobodne katedre, ne zadoščajo in tudi niso uspele, saj so bile teme za širši krog povsem nezanimive. Študentje so le več ali manj pošušnili predavatelje in niso nastopali s svojimi stališči, ker se s temi vprašanjami individualno niso temeljitev bavili, ker se tudi na splošno premalo ukvarjajo s proučevanjem političnih, takoj teoretičnih kot tudi vsakdanjih vprašanj. V prihodnje bo treba organizirati direktno diskutiranje o posameznih resnično aktualnih in pomembnih problemih v letnikih, ali v okviru študijskih skupin in povabiti po več strokovnjakov naenkrat ter v borbi mnenj razčistiti nejasnosti in izpopolniti svoje nazore in znanje.

Študij na pravni fakulteti se, tak kot je, velikokrat omalovažuje in proglaša za izredno lahkega; to cisto drži, saj dosedanj način pouka in študiranja res ni zahteval vsakodnevnega dela in udeleževanja predavanj.

Ker je jasno, da take metode ne vodijo k večjim, obsežnejšim in trajnejšim uspehom, si je ZSJ na fakulteti začela prisadevati za aktivizacijo študentov, vzpodbuditi pri študentih zanimanje za uspešno študiranje sproti, v obliki uvažanja vaj, seminarov, kolokvijev, predvsem pa naj bi se ustvarili med študenti in profesorji tesnejši delovni stiki: profesorji naj bi pripravili svoja predavanja čim bolj aktualno in angažirano v vsakdanji praksi in družbenem dogajaju, študentje pa naj bi s profesorji direktno izmenjavalni mnena; seveda je osnovni pogoj obvladjanje tvarine. Na skupščini so tudi poudarili željo, da bi posamezne katedre in instituti vključevali v svoje delo sposobne študente druge stopnje, s čimer bi dosegli dvojno korist. Delo študentov bi v določeni meri fakulteti gotovo koristilo, dobila pa bi tudi določeno širšo evidenco in pregled nad potencialnim kadrom za fakultetne sodelavce. Študentje pa bi se seznanili z metodami znanstvenega dela, poglobili svoje znanje, ugotavljali svojo sposobnost in nagnjenje, pa tudi dobili določen honorar. Skupščina je tudi zahtevala večje posvečanje profesorjev pedagoškemu delu; kajti profesorji zaradi velikega števila funkcij zanemarjajo delo s študenti. Študentje so tudi opomnili na počasnost priprav za organiziranje študija na tretji stopnji.

Skupščina je razpravljala še o razvejanem delu ZSJ na fakulteti: o socialno-ekonomske vprašanjih, vprašanjih športne in kulturne dejavnosti, partizanskem pohodu, brigadah, kadrovskih težavah itd. Izdelani sklepi bodo služili v prihodnjem letu delu ZSJ kot eden izmed temeljnih kamnov.

D. Demšar

Skupščina študentk v Grobljah

V četrtek so imeli študentke višje gospodinjske šole v Grobljah pri Domžalah skupščino študentske organizacije. Razen večine študentek so se skupščine udeležili še predstavnica predavateljskega kadra in dva člana univerzitetnega odbora Zveze študentov iz Ljubljane.

Iz poročil, ki so jih podala odbornice, je bilo moč spoznati, da so v preteklem obdobju najbolj uspela njihova prisadevanja na socialno-ekonomskem področju in pri kulturnem udejstvovanju. Precejšnjega pomena za njihovo uspešno delovanje — to višje šolo štejejo pri komisiji na univerzitetnem odboru za najbolj delovni kolektiv — je bila povezanost s komisijo za visoke, višje šole in akademije pri UO, pa tudi neposredni stiki z drugimi študentskimi organizacijami v Ljubljani.

Pri samoupravljanju se študentska organizacija ni dovolj uveljavila; z različnimi prijemi pa se je vključila v akcijo za doseganje boljših študijskih rezultatov.

Študijski režim na tej dvoletni šoli je še vedno tak, da študentkam pušča ob izpolnjevanju študijskih obveznosti kaj malo prostega časa. Vendar je v tem letu uspela agitacijo za delovne brigade (pri interni delovni akciji so uredile okolico doma). Tudi Počitniška zveza je letos na šoli spet zaživelata. Študentke so se udeležile krajsih izletov v okolico Domžal, bile pa so tudi na tistih izletih, ki jih je organiziral odbor PZ na univerzi; za kaj več pa ni bilo časa, niti denarja.

V neformalni, stvari diskusijski (za razliko od povsem nasprotnih pojavov na nekaterih drugih skupščinah naše organizacije), ki je sledila poročilom, je bilo videti, da čakajo študentsko organizacijo na šoli še nekatere stvarne naloge za ureditev notranjega domskega življenja. Pri tem športno in družbeno-zabavno življenje ne bi smela biti izvzeta.

M. KOPECKY

Junij trka na vrata. Študentke višje šole za zdravstvene delavce se takole pripravljajo na izpite.

ŠTUDENTKA, ŠTUDENT!

Zivimo in delamo v obdobju, ko se uresničujejo velike ideje socialistične revolucije! Izredno intenziven družbeni razvoj, ki ga karakterizirajo uspehi socialistične izgradnje: hiter razvoj produktivnih sil, uveljavljanje delavskega in družbenega samoupravljanja in vedno večja demokratizacija vsega našega družbenega življenja, sprejem zvezne in republiških ustaw ter volitve v nove predstavninske organe, postavljajo našega delovnega človeka v nov položaj.

Naloga študentov je, da se s svojim študijem, družbeno-političnim delom in drugo aktivnostjo vključijo kot enakopraven člen v borbo za čim doslednejše in hitrejše uveljavljanje socialističnih načel. S tem ko se vrata naših visokih šol na široko odpirajo in desetišoči novih mladih ljudi prihajajo vsako leto na univerze, se ustvarja možnost in dolžnost, da izobražimo kar največ sposobnih kadrov, katerim bo družba nalagala vedno pomembnejše naloge, kajti zavedati se mo-

ramo, da bo naša generacija kmalu morala prevzeti izvrševanje teh nalog. Ko se pripravljamo na letosne volitve in ko bomo glasovali, bomo ponovno izrazili svojo pripravljenost sprejeti dolžnosti, ki jih bo družba postavila pred nas.

KOLEGICA! KOLEGA!

Ali že veš, kje boš volil? Ali si vpisan v volilnem imeniku?

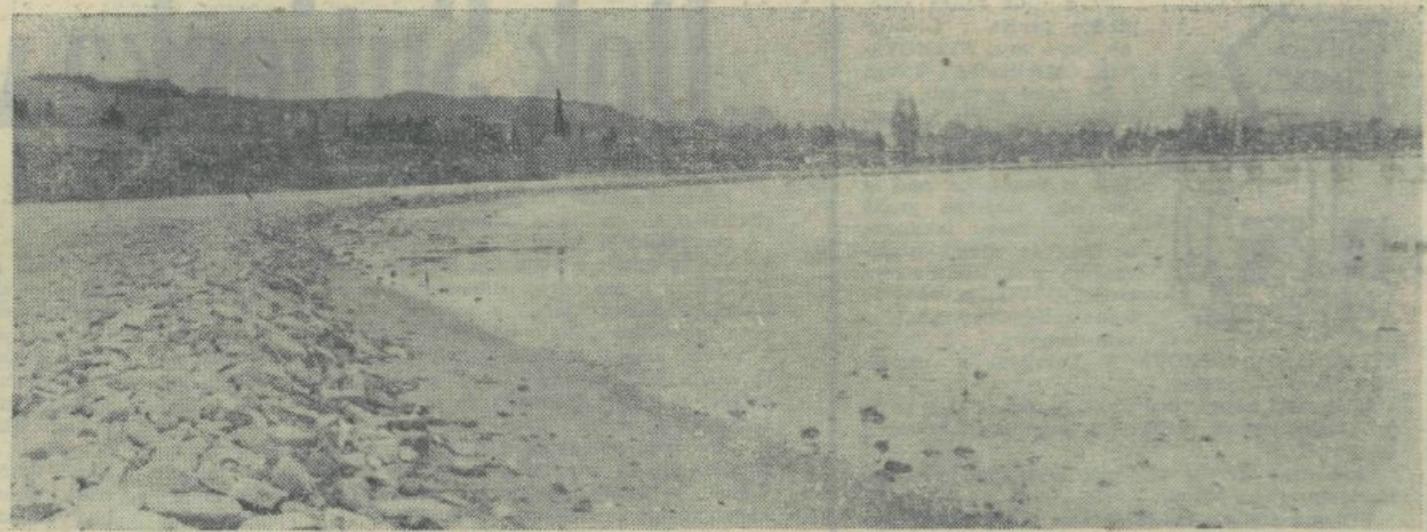
Stopi že danes na občinski ljudski odbor in se prepričaj, ali ni kakne ovire, da bi izpolnil svojo pravico in dolžnost. Če nisi iz Ljubljane, se takoj odloči, kje boš 26. maja in 16. junija, in če ne boš v kraju svojega stalnega bivališča, se vpisi v volilni imenik tiste občine, kjer boš volil.

Volitev se bomo polnoštivilno udeležili in skupaj z vsemi ostalimi delovnimi ljudmi izrazili svojo privrženost socialističnemu razvoju naše družbe!

Ljubljana, 17. maja 1963.

Univerzitetni odbor
Zveze študentov Jugoslavije

SREČA- MO SE V ANKARANU

Deževni spomladanski dnevi minevajo. Čim redkeje rosi iz oblakov, tem bolj je očitno poletje, ki prihaja, juninski izpitni roki in... Počitnice. Pa ne srednj šolske. Student si pravzaprav ne more privoščiti vseh dni, ko ni predavan, za odmor. Kajti poleg junijškega izpitnega roka, straši nekje v septembru zopet nov izpitni rok, in le malo je takih studentov, ki bi že »spomladis« zadovoljili vsem študijskim pogojem. Marsikateri bo študiral, drugi bo šel v službo za mesec dva. Pa na prakso, domačo ali »inozemsko... Kaj bi govorili o stvareh, ki nas mučijo! Spomnimo se na morje in voče julijsko sonce. Za nekaj dni, morda za nekaj tednov... se glasijo odgovori tistih, ki jih povpraša, za koliko časa nameravajo letos oditi na morje, s polpraznim študentovskim žepom in z veliko dobro voljo.

Pola študentove rekreacije

Ankaran pomeni črko A počitnikovanja povprečnega ljubljanskega študenta. Pomemni nekaj dni brezskrbnega oddila na morju, med kolegi z univerze, vse to pa — za majhne denarje. To pa je za študenta skoraj najvažnejše. Kajti le malo jih je, ki si lahko privošči tudi »južno« morje na lastno pest, ne da bi bili »fjalci«, taborniki ali člani kakšne druge organizacije, ki organizira poletne tabore na morju. Vendar Ankaran ne vabi samo zaradi »študentovskega duha« v taboru in majhne cene dnevnega penziona. Ankarska plaža je lepa. Okolica čudovita. Zaliv miren, življenje živahno. To zna jo ceniti tudi drugi. Podjetja, ki so si uredila v okolici Ankarana svoje počitniške domove, Tržačani, ki jim pomeni Ankaran najbližje plažo v pravem pomenu besede, pa celo Svedi... Kjer je lepo, tam smo tudi mi, študenti, bi lahko zapisali med nove pregovore. So fantje in dekleči, ki tabor vsako leto obiskujejo, ki vsako leto preživijo tam svoj oddih, se načiščajo morja in žoge na peščeni plazi. Drugi bodo morda prišli tja še letos. Prvič, toda gotovo ne zadnjič. Predvsem tem — in pa tudi tistim, ki jih zanima razvoj tega študentskega rekreacijskega

centra na morju — študentskega nasejja, v katerega si sprejet brez šopov potrdil in za katerega ti ni potrebno predlagati potrdila o opravljenih izpitih — vejajo naslednje besede.

Kratek intervju

Gotovo ste že slišali, da se v Ankaranu gradi nov študentski tabor, morda pa ste bili lansko leto v brigadi in ga gradili, ali pa ste se letos prijavili za brigado v Ankaranu. Dejstvu, da je sedanji tabor, ki je med drugim na zemljišču, katerega lastnik je turistično podjetje »Adria«, premajhen in da ne more sprejeti števila študentov — prijavljencev, se ne morejo upirati tudi največji optimisti. Sicer pa o novem taboru, katerega kapaciteta bo od sedanjih (v starem) 350 ležišč — zrasla na 1500 — kasneje. Poglejmo, kako bo letos v študentskem taboru v Ankaranu — zadnjič na starem mestu. Da bi podrobneje zvedeli o tem, smo naprosili za pogovor letošnjega upravnika študentskega tabora Ankaran—Dina Pucera, absolventa ekonomije.

»Nam lahko poveš, kako bo letos izgledal Ankaran? Koliko študentov bo lahko sprejel in kako bo študent sprejet v njem?«

»Letošnji tabor bo na istem mestu kot lanski — se pravi, da bistvenejših sprememb ne bo. Se vedno bo kapaciteta tabora le 350 ležišč, pod šotori, vendar moramo računati, da bo v mesecih, ko bo tabor odprt, tudi brigada. Ta bo vsak mesec zasedla sedemdeset ležišč, kar pa tudi ni malo. Torej bo za študente — počitnikarje ostalo 280 ležišč.«

»Interesentov za letovanje v taboru je tudi letos verjetno precej. Nam lahko poveš, kako se mora študent, ki bi želel preživeti nekaj poletnih dni v Ankaranu, prijaviti za to svoje bivanje?«

»Student, ki bi si želel zagotoviti mesto v študentskem taboru, se mora potruditi do naše stavbe na Poljanski 6, kjer na UO plača kavcijo (600 dinarjev) in naveže število dni, ki jih namerava preživeti v Ankaranu. Kavcija je vračljena v penzion. Ce pa se študent, v primeru, da si je premislil in ne namerava oditi v Ankaran, ne odjavi pravočasno (rok treh dni pred nameravanim odhodom), kavcija zapade.«

»Ko smo že pri splošnih informacijah — nam lahko zaupaš, kolikšna bo letos cena penziona, in obrazloži eventualno povišanje cen?«

»Cena celodnevne oskrbe in ležišča bo letos od 490—500 din. Lani je bil penzion 460 din. Zvišanje za 30 oz. 40 dinarjev gre na račun povišanja življenjskih stroškov in s tem sorazmernega zvišanja plač, podražitev kruha itd.«

Ankaranski tabor je med najcenejšimi študentskimi tabori takega tipa v Jugoslaviji — in kot kaže — namerava še nekaj časa tudi ostati.

Novi tabor — uresničene sunje

Za letos — še po starem, kaj pa drugo leto?

Novi tabor, ki bo pomaknjen v smeri proti Debelemu rtiču, so že lani gradile brigade. Tudi letos se bodo študentje — brigadirji dvakrat izmenjali. Najprej številke: novi tabor, ki bo zaživel drugo leto, bo sprejel 1500 študentov, v sezoni se ga bo lahko poslužilo 7000 študentov, kar pomeni, da se ga bo lahko posluževal vsak študent ljubljanske univerze. Pa ne samo ljubljanske! Sem bodo prihajali lahko študentje iz Maribora in tudi iz drugih republik. Povezava Maribor—Ljubljana bo na raznih seminarjih in tudi na oddihu lahko v bodočem — novem taboru povsem realizirana. Kakšni objekti bodo v novem taboru?

Naštejmo bistvene: kuhinja, jedilnica, prostor za opremo, ambulanta. Vse to bo predvidoma zgrajeno letos do 15. septembra. Dela bo pravilo gradbeno podjetje. Brigadirji bodo tudi letos planirali terase za štote, plažo in rekreacijske športne objekte.

In denar, ki je potreben za izgradnjo novega študentskega tabora? 15 milijonov prispeva rektorat univerze v Ljubljani. Skupno pa je potrebno 32 milijonov dinarjev. Ostalo vsoto bo prispeval Svet za narodno obrambo pri SRS pod pogojem, da bodo lahko v dveh izvensezonskih mesecih v taboru gostovali gojenci predvojaške vzgoje. Za april in maj so se dogovorili. Tabor kot tak pa bo seveda še vedno študentski.

Razlika med sedanjim in bodočim taborem bo občutna: razen veliko večje kapacitete bo novi tabor tudi udobnejši. Sotori bodo na betonskih ploščah (popla-

ve ob dežju torej odpadejo), v šotoru bodo napeljali luč (!), v načrtu imajo tudi lasten bife (dosedanja gostilna »Pri županu« se bo torej povsem spremenila), računajo celo na svoj lasten orkester. Pravijo, da bo tabor tako postal center mladine, ki bo letovala ali domovala v Ankaranu in bližnji okolici; lahko celo upamo, da bo konkuriral hotelom!

ZŠJ pod vedrim nebom

bomo ob novem taboru lahko zapisali, kajti ta bo, kot je bil dosedanj, prizorišče poletnih seminarjev in aktivnosti ZŠJ nasploh. Tu se bo sklepal o novih korakih v delu študentske organizacije itd. Pa ne samo to! Tabor bo s svojo veliko kapaciteto posameznim fakultetam lahko omogočil izmenjave študentov iz drugih republik, kakor tudi iz inozemstva. Letos se bo starega tabora za tako izmenjavo poslužila samo Počitniška zveza, ki organizira izmenjavo s Poljsko. Računa jajo tudi ekonomisti, toda ...

Važno je, da bodo z novim taborem dane možnosti za čim živahnejše kontaktiranje s študenti domačih in tujih univerz. Študentje iz drugih republik bodo tako lahko spoznavali delo ljubljanske univerze in obratno. Večkrat smo bili v zadregi, ko so k nam prihajale razne delegacije predstavnikov tujih univerz. Ankaran bo mesto, kamor jih bomo lahko med počitnicami s ponosom peljali, zavestjo, da je uresničitev takega rekreacijskega centra študentov v nemali meri tudi delo nas samih in plod naših prizadevanj.

Kako te bodo letos sprejeli?

Ce se bo prej prijavil in si s tem zagotovil mesto pod šotorom, ne boš imel težav. Ko boš prišel v tabor, ti bodo pokazali mesto, kjer boš spal, dobil boš bloke za hrano in si razgledal plažo. Ce boš v taboru več dni, te bo doletelo dežurstvo (pomival boš posodo in lupil krompir, pa saj tega ne boš delal ne prvič ne zadnjic v življenju), drugače pa boš nabijal žogo in se nakopal do grla. Sedanji tabor ima plažo, ki je last Skupnosti počitniških domov tega področja. Plaža je drobna mivka, od tiste — hotelisce, ki je poleg, pa jo loči ograja. Ce vadiš v preskovanju le-te, te bodo v taboru opozorili, kajti s teboj (in na sploš) moraš imeti nikakršnih sitnosti. Sicer pa — ce te bo zamikalo iti na plažo, ki je last hotela Adria, boš moral odričiši kakke tri kovače.

Ce pa se za letovanje ne boš prej prijavil, boš morda v zadregi. Pa bodo že kaj našli tudi zate (— po pregovoru — za enega se prostor vedno najde!).

Zvečer pa — ce bo orkester, še ne vedo — boš preživel v taboru, ali pa na plesiščih kje v bližini. Skratka: obeta se ti popolna rekreacija.

Pa brigada?

Verjetno te tudi to zanima. Brigadirji so lansko leto delali v dveh izmenah — dopoldne in popoldne. Letos bodo brigadirji pripravljali terase za štorišče in gradili športne objekte. Dela bodo imeli dovolj. Brigada v Ankaranu je prav tako resna stvar kot gradnja Avtomobilске ceste! Disciplina — pa vendar: morje! Prav slednje je poleg drugega gotovo zamikalo sichernega brigadirja. Tudi tega mu ne bo primanjkovalo. Vsekakor pa bo zaradi brigade kapaciteta letošnjega tabora zmanjšana — vendar samo še za letos. Drugo leto bo dovolj prostora za sichernega.

Še besedo ali dve

o okolici Ankarana. Z barko je povezano s Koprom, z avtobusi pa se lahko pleteš naprej po slovenskem Jadranu, ki je čudovit. V Kopru se lahko poslužite za morebitno nadaljnje potovanje ladij, ki gredo okoli Istre, ali morda celo na enodnevni izlet v Benetke. Tudi z jahto Burja se boste lahko peljali. Ce pa boste iskali primerne plaže za kopanje, se boste zagotovo zopet vrnili v Ankaran, na drobni pesek v mirnem zalivu.

P. Breščak

Tvoja prva velika skrb, preden prideš v Ljubljano, bo — najti STANOVAJNE. Marsikateri kolega ti bo vedel povedati, koliko križev in težav je imel, preden se je dokopal do svoje študentske sobice. Zato si danes, ko smo si čez leto vsaj na grobo ogledali naše fakultete, oglejmo še drugo, stanovanjsko piat študentskega življenja! Vsaj površno se bomo sprehodili po študentskih domovih.

STUDENTSKI DOMOVI: V Ljubljani so naslednji študentski domovi:

Akademski kolegij boš našel na Titovi 52/a, to je pri Gospodarskem razstavišču. Dom premore ekrog 460 postelj.

Študentsko naselje živi pod Rožnikom. Posteljni fond: ekrog 1500 postelj.

V domu srednje gradbene šole v Gerbičevi cesti je prostora za 160 postelj.

Oražnov dom v Wolfovi ulici 12 pa daje zavetische 80 študentom medicine in stomatologije.

DOKUMENTI: Ko bo reševal svoje stanovanjske probleme, bo skoraj vsak pomisli na študentske domove. No, poizkusiti ni greh, dasiravno ta blagovna bo na nakanjen vsem. V DELU BO KOMISIJA ZA sprejemanje v študentske domove razpis še pravočasno objavila. Letos bo sprejemni center, kjer bo komisija reševala prošnje za sprejem, v Akademskem kolegiju. Ravno te komisiji boš poslat vso »dokumentacijo«. Ze sedaj »lovji papirjev. Potrebuješ pa naslednje:

1. spričevalo o končani srednji šoli (kopija maturovne spričevala);

2. potrdilo o materialnem stanju doma bo komisiji potrebno, da ugotovi tvoj socialni in materialni položaj in s tem upravičenost, da prideš v dom;

2. potrdilo organizacije Zveze mladine ali pa organizacije ZK na tvoji šoli;

4. zdravniško spričevalo;

5. prošnja s kratkim življenjepisom;

6. kuverta z znarkom in naslovom, če hočeš, da ti komisija že domov pošlje odgovor, ali si sprejet ali odklonjen. — Vse te »papirje« pošlji na naslov: Komisija za sprejem v študentske domove — Akademski kolegij. Rok: do 1. avgusta. Ne zamudi! Tudi tu delno velja pravilo, da kdor prej pride — prej mejte.

Letost bodo lahko sprejeli okrog 600 novincev.

Poglejmo še, koliko boš plačal! ŠN in AK imata svoji lastni menzi.

Hrana: za kosilo boš v ŠN odštel 130 din, v AK 140 din. Večerja v Naselju bo stala 90 din, v Kolegiju pa 80 dinarjev. Zajtrk si boš lahko krojil v lastni reziju. Velja te okrog 60 din. Skupaj torej 280 dinarjev, samo za te tri obroke, brez dodatkov. Mesečno boš odštel za hrano nekako 8.500 dinarjev. Ce realno kalkuliraš in upoštevaš, da moraš neredko krat vzeti še malico, namesto enega — več kosov kruha, da včasih po kosilu kaj popiješ, potem ti vsota mimogrede naraste na 9 ali 10 tisoč dinarjev.

Hrana se ti bo zdela sicer kvalitetnejša kot v internatu, zato pa boš marsikdaj pogrešal neno kvantito, če si le malo ješč.

SOBE: za dvojno v ŠN (soba z dvema posteljama) boš odštel 2800 din. Videl boš, da ta cena niti ni tako visoka. Soba s parketom, radiatorskim gretjem, z vzdanimi omarami, soba, kjer imaš svojo mizo in svetliko, je marsikateremu, ki stanuje v sobah z več posteljami, srčna želja. Poleg tega je v vsakem traktu kopalnica; dvakrat tedensko pod tudi topla voda. Vsak blok v Naselju (vseh je 7: trije moški, 4 ženski) ima tudi svoj prostor s televizijskim sprejemom.

Popolnoma mogoče je, da se boš kot bruc znašel v sobi, kjer je po več postelj. Če so v sobi 4 postelje, boš plačeval po 2000 din. Trojki stanejo 2500 din.

Stanovanjski standard v AK je nekoliko nižji (stavba je že starejšega datumna). Prvo leto navadno vsak bruc prebije v šestorčkih, ali pa v prehodnih sobah. Največ je sob s tremi posteljami. Stanari na je odvisna od števila postelj v sobi. — Sobe imajo večinoma glinasta peči, pozimi bo zato morala sobna skupnost organizirati preskrbo s premogom in drvmi. Oboje boš dobil v kleti doma; oboje boš seveda posebej plačal. V AK ni tušev s toplo vodo.

V AK je še bife, kjer lahko kupiš kak prigrizek, ali popiješ kozarc soko. V ŠN je kavarna, ki je malo bolj začušena z raznim pičačami; tu dobis tudi mleko v steklenicah.

Ce si navdušen, da si kaj »zvaris«, boš kupil kuhalnik, plačeval janj 300 din mesečno in si včasih ponosi skuhal čaja ali kavice. Niso tako redka dekleta, ki si sama kuha. O tem, ali se to splača ali ne, ne bomo govorili, ampak bomo to prepustili tvori presoji in izkušnjam.

V jedilnici ŠN si boš lahko enkrat na teden za 4 kovača ogledal filmsko predstavo.

Marsikdo v dom ne bo sprejet; ta bo pri iskanju strehe nad glavo navezan sam nase. Ce imaš v Ljubljani sorodnike, jih aktivno vključi v iskanje. Morda se boš za prvo silo stisnil kar pri njih. Sicer pa s korajzo v srcu hodi od vrat do vrat in trkaj nanje: »Imate morda kak kot za študenta?« Ce misliš, da nimaš šans, da boš sprejet v kak študentski dom, ne čakaj in si že sedaj, ko ni navala, preskrbi sobico. Oglasil v Delu ti lahko pri tem dosti pomagajo. Sobico pa si išči skupaj s kakim priateljem, ali pa kar v treh, ker boš sicer utegnil dobiti v sobo družbo, ki ni zmeraj znosna.

Za konec le še to: če boš dobil odgovor, da si v dom sprejet, potem si priči ogledat sobico že nekaj dni pred pričetkom predavanj.

Sicer pa: mnogo sreče jeseni!

srednješolcem

„Dok Sutjeska voda teče“

Zveza študentov strojništva Jugoslavije je pod parolo »Bratstvo in enotnost« organizirala pohod na Sutjesko.

Na pohod je krenilo 132 udeležencev, med katerimi je bilo 30 deklet z višje šole za zdravstvene delavce. Do Konjica se je naš odred (imenoval se je po heroju Francu Rozmanu-Stanetu) pejal z vlakom. V Konjicu so nam pred železniško postajo učenci napravili špalir s cvetjem v rokah, zažeeli so nam dobrodošlico in nas obsuli s španskim bezgom. Oglasila se je harmonika, zadonela je pesem: »Slovenci kremeniti, le stopimo v korak, da osvobodimo svoj domači prag...«

Kot gost odreda je z nami šel major Stanojević, v Konjicu pa se nam je pridružil še podpolkovnik Petar Višnjić, ki je šel v vojno kot štirinajstleten deček in je sodeloval pri vseh bitkah na Sutjeski.

Naprej smo se odpeljali s kamioni in se ustavili 6 kilometrov pred Boračkim jezerom. Tu se je pravzaprav začel pohod. Odtod pa vse do Tjentišta. Štiri dni. Sli smo po sledovih četrte ofenzive in Glavnega štaba, ki ga je vodil tovaris Tito.

Do vasi Sitnik nas je spremljal prvoborec iz Konjica, Hako Baktašević, ki nam je pripovedoval o borbah v tem kraju. V Borčih smo položili venec na grob padlih partizanov.

Na pohodu je odred izdal tri številke glasila Mladi borce.

Pred Glavatičevim je pokopališče. Obstali smo. Napis nas je zadržal: »Na tem pokopališču leže kosti 215 borcev, padlih v NOB, v ljudski revoluciji, za svobodo domovine. Padlim tovarišem večna slava!«

Odred je pobožno molčal. Molčal, da bi lahko govorilo 215 okostnjakov, katerih glasove lovji Neretva. Lovi jih nebo in se kopa v krv. Vsaka beseda je tu odveč.

Popoldne je bilo zelo naporno. Zapustili smo cesto in Neretvo. Hodimo po kozjih stezah, visoko, toda planine z zasneženimi vrhovi so še vedno nad nami. Tako štiri dni. Prenočevali smo v Sitniku, Oblju in Jeleču. Na poti je bilo mnogo srečanj. Ganljivih. Iskrenih. In kolikor bolj smo se bližali Tjentištu, toliko močnejša so bila.

V vsakem oddihu je odmevala pesem. Fantje niso čutili utrujenosti. Mogoče so jo čutili, a jih je bilo sram pred dekleti, pa je zato niso kazali.

Tretjega dne smo krenili iz Oblja v Jeleč. Na polovici poti je vasica Kalinovik. Eno uro daleč so nam prišli naproti pionirji v belih titovkah in rdečih rutah, samo zato, da nas pozdravijo. Položili smo vence in obujali spomine na čas, ko so v teh krajih plameli boji z vsoognjevitostjo.

V glasilu odreda je med drugim opisan tudi tale dogodek:

»Vse bliže in bliže smo Tjentištu, tej legendi, pred katero so osupili mnogi zgodovinarji. Hodimo. Iz neke hiše nas pokliče starka. Naj postojimo. Naj gremo k njej. Da nas vidi. Na njenih ustnah nasmeh. Stara je okrog 70 let. Težko se giblje. Na široko odpira vrata. Vse bi nas rada sprejela. Presenečeni smo nad čistočo njene male hiše. Pripravljamo ji, kdo smo, in odkod. Smehlja se. Na licu gube, brez števila jih je. In vsaka pripoveduje svojo posebno zgodbo, Ganljivo. Prinese nam mleka in steklenico vina. Vse, kar ima. Gleda v fante

in dekleta. Boža puško. Gleda in se smeje, po licih pa ji tečejo soize. Tudi jaz sem imela take sinove!« zapesteta.

Višek gostoljubja smo doživeli v Jeleču, mali vasi na pobočjih Zelengore. Približno 1,5 kilometra iz vasi so vaščani prizgali kres, ki nam je kazal pot. Na malem trgu nas je pričakala vila vas. Po mitingu je bilo pozno v noč veliko slavlje.

Prenočili smo v šoli — na listju, ki so ga v 5 km oddaljenem gozdu nabrali pionirji. (V tej šoli je bila v času bitk na Sutjeski partizanska bolnišnica. Zato so okupatorji šolo in celo vas porušili do tal. Hiše so vse nove. Vaščani so s prostovoljnimi delom napeljali električno. Skoraj vsaka hiša je elektrificirana.) Večerja je bila obilna. Flžol in krompir s teletino, po želji. Po večerji smo poslušali plošče — bosanske, slovenske, srbske, makedonske narodne pesmi, ritem tanga in twista. Za zajtrk je bilo kislo mleko in jajca. Kljub dovoru, da bomo vse plačali, pa vaščani niso hoteli sprejeti niti dinarja, kajti bili smo njihovi gostje, prijatelji, tovariši...

Odšli smo zgodaj zjutraj. Čakalo nas je 40 km poti. Ko smo obiskali Ljubin grob, smo gazili sneg, ki je bil ponekod globok tudi do dva metra in pol. Obiskali smo tudi prostor, kjer je IV. dalmatinska brigada pisala Titu: »Bilo nas je 200, ostalo nas je 15, toda računajte kot da smo vse!«

Spustili smo se po strmem gozdu — po poti, kjer se je s področja Sutjeske umikala partizanska bolnišnica z ranjenimi.

11. maj. Nad Vučevim se je dvignilo sonce. Združeni odredi »Bratstvo-enotnost« so se postrojili. Komandanti so predali raporte generalu Ratku Vujoviću — Coču. Potem položimo vence na grob Save Kovačevića in na partizansko grobno, v kateri so posmrtni ostanki 3301 borca. Spomine na te dni sta obujala Coč in Eli Finci.

Popoldne je bil improviziran napad na Dragoš sedlo. Odred so delovali kot eden, odnos med njimi pa je bil takšen, kot more biti le med starimi prijatelji. Zvečer je bil ob tabornem ognju program, pri katerem so sodelovali vsi odredni.

Naslednjega dne so odredni krenili proti Foči. Z mitingom, ki smo ga tam priredili, smo poslali tovarišu Titu pismo, potem pa je slavlje trajalo pozno v noč.

Pot nas je vodila dalje v Sarajevo. Sli smo do centralnega parka, kjer smo položili venec na grobničo herojev, nato pa smo odšli do strojne fakultete, kjer smo se ločili. Popoldne je bil naš odred gost tovarne Famos. Ogledali smo si obrate, nekaj pojedli, si odpocili, zvečer pa izvedli skupen program, ki je navdušil prepolno delavsko restavracijo.

Slovo je bilo prisrčno. Na železniški postaji smo se težkih srce poslovili od Petra Višnjića. Skandirali smo mu. Dočko, dočko. Njemu, in vsem Sarajevčanom, in celiemu prebivalstvu BiH; za gostoljubje, ki je prešlo vsa pričakovanja.

Na pohodu smo ozivili svetle tradicije naših narodov, spomnili smo se ogromnih žrtv, obiskali smo kraje nadzvočne naporov in podvigov, podvigov, ki prehajajo v legendi.

Ratibor Jonović

FF - delovna skupnost

V sredo 15. maja je bila redna skupščina Zveze študentov filozofske fakultete. Glavo skupščine je nedvomno predstavil referat predsednika FO Tineta Hribarja: O študentu in o samoupravljanju. Referat je na zelo svojki način razgrnil vrsto problemov, ki jih bo treba v bodoči rešiti. Najvažnejše vprašanje, ki ga je referent postavil, je bilo, ali je FF delovna skupnost. Kritično in zelo pogumno je ocenil delovne odnose na fakulteti.

»FF ne more biti samo pedagoška ustanova,« je poučal referat, »ampak se mora vedno bolj uveljavljati tudi kot sposobna raziskovalna inštitucija. Ker pa so družbeni pojavi izredno kompleksnega značaja, jih moramo raziskovati skupinsko. Povezanost raznih oddelkov na fakulteti pa je še vedno premlahava.«

Referent je napadel mišljena, ki postavljajo FF v zapostavljen položaj, kar se občuti tudi pri distribuciji družbenih sredstev. Nepravilna razdelitev sredstev je tudi v okviru same fakultete. Medtem ko so nekateri oddelki deležni relativno visokih vsot, pa nekateri oddelki za svoje potrebe (ki jih imajo!) ne dobijo niti dinarja.

Diskusija se je vrtela okrog socialnega položaja študenta na FF. Povprečna stipendija znese 9.000 dinarjev, dobiva pa jo komaj 16 odstotkov študentov, kar je krepko pod univerzitetnim povprečjem.

Psihologi so se predstavili z zanimivim in — kot kaže — tudi resnim problemom: selekcija psihologov. V Beogradu in Zagrebu so na oddelkih za psihologijo omejili vpis, »oziroma uvelodili sprejemne izpite. Mnogo kandidatov je bilo odklonjenih. Grozi nevarnost, da se utegne v I. letnik psihologije vpisati v Ljubljani 200—250 študentov. Spričo kadrovskih in prostorskih omejitev je to nemogoče. V takem navalu ne bi bilo moč izvajati pouka, kaj šele, da bi sčasoma prešli na sodobnejše oblike pouka. V tem primeru bo treba spremniti fakultetni statut in dovoliti neke vrste sprejemne izpite, ki naj iz množice selecionirajo najboljše. To je edini izhod, kljub pomislekom nekaterih, da je s tem kršeno načelo demokracije.

Diskusija je zajela tudi problem idejno-politične vzgoje študentov. Le-ta je še zmeraj le privesek na periferiji naših izobraževalnih prizadevanj. Idejnost pouka ni odvisna samo od vsebine pouka, ampak tudi od oblike pouka, ki študenta ne sme pasivizirati.

Dekan fakultete, tov. Vlado Schmidt, je govoril tudi o perspektivah zaposlitve diplomantov I. stopnje. Te perspektive za večino oddelkov na FF po analizah niso niti najmanj zaskrbljujoče, ampak je, nasprotno, bolj kritičen položaj diplomantov II. stopnje.

Tavčar M.

Posvetovanje o delu klubov

Prejšnji teden je bilo v Ljubljani posvetovanje vodstev pokrajinskih klubov iz vseh univerzitetnih centrov. Posvetovanje je vodil sekretar CO ZSJ Zoran Udrovič.

Ceprav so se začeli ustanavljati pokrajinski klubovi v Sloveniji že 1953 (nekateri celo že prej), se je delo v pokrajinskih klubih v ostalih republikah razmahnilo zlasti po letu 1958. Se bolj je njihovo vlogo poudaril ljubljanski kongres Zveze študentov, saj je prav na tem kongresu prišla do izraza ideja, da je treba študente čim širše organizirati glede na to, kar jih na posameznih področjih dela zanimali.

<

OZADJE KITAJSKEGA NAPADA

Sedaj, ko ima Kitajska v pokrajini Ladakh in ob severovzhodni meji več kot 26.000 kvadratnih kilometrov indijskega ozemlja, skuša kitajska propaganda vreči krvido za izzivanja in napade med obema deželama na Indijo. Seveda pa s tako politiko Kitajske ne morejo in ne bodo zaslepili sveta, ki dobro pozna politiko obeh, Kitajske in Indije, in dobro ve, kdo je koga izval in kdo je koga napadel. Do napada pa ni prišlo samo enkrat. Če pogledamo skozi vseh trinajst let, kolikor obstaja Ljudska republika Kitajska, lahko zaprišemo »črni rekord napadov na soseda — Indijo. Meja med Kitajsko in Indijo meri 3000 km in je dvakrat prekinjena z državama, ki sta z Indijo v posebnem odnosu. To sta državi Sikkim in Bhutan.

Zaradi številnih meddržavnih pogodb je ta »naravna« meja na več mestih prekinita. Tako se npr. del vzhodne meje, ki leži vzhodno od države Bhutan, imenuje Mac Mahon Line. Ta del meje je bil določen leta 1914 z indijsko-tibetansko po-

INDIJA TEŽI K MIROLJUBNOSTI

godbo, ki je bila sklenjena z vednostjo Kitajske, ki tej meji ni nasprotovala. Mogoč let kasneje, po letu 1949, ko je bila ustanovljena Ljudska republika Kitajska, ni nikče pričakoval, da kitajske oblasti kratkotratno ne bodo priznale naravnih meja, ter se bodo pričele pričakati s sosedji. Leta 1950 je Indija izdala ljudsko deklaracijo o meji, z namenom, da bi ta ostala nedotaknjena. Na to deklaracijo ni kitajska vlada odgovorila niti pozitivno niti negativno. Po tej navidezni neizanteziranosti Kitajske Indija ni več dvomila v veljavnost meje. Novembra 1950 je ministrski predsednik Nehru v indijskem parlamentu objavil ljudsko deklaracijo, v kateri je poudaril, da teče na osnovi te deklaracije meja med Kitajsko in Indijo v vzhodnem predelu Mac Mahon Line. Obenem je poudaril, da Indija ne bo nikomur dovolila prehoda preko meje. Tudi ta odlok ni našel pri Kitajcih nobenega odmeva.

Edino, kar je vzbujalo sum v to, da bo Kitajska priznala Mac Mahonovo črto, so bile karte, ki so bile natisnjene v Kitajski. V teh zemljevidih je Kitajska zavzemala več kot 130.000 kvadratnih kilometrov indijskega ozemlja. Na intervencijo indijske vlade, je kitajska vlada odgovorila, da temelji meja na še starejših podatkih, kot so indijski, to je iz časov kralja Kolumintonga. Vendar so v odgovoru poudarili, da ti zemljevidi niso veljavni, temveč so natisnjeni »kar takok. Decembra leta 1954 so se pričeli med Tibetom in

Indijo razgovori o gospodarskem sodelovanju. To je bila priložnost za Kitajce, da izvedo vse, kar jih v zvezi z mejo zanima. Toda tudi tokrat Kitajci niso izjavili, da je ponatisnjena meja na indijskih mapah za njih nesprejemljiva. Oktobra 1954 je ministrski predsednik Nehru obiskal Kitajsko in v svojih razgovorih omenil tudi kitajski zemljevid, vendar so mu Kitajci odvrnili, da je to ponatis starega zemljevida, ki je bil tiskan okoli leta 1949 in ga sedaj ne utegnejo revidirati.

Dvojna merila kitajske politike

Po vsem tem je težko najti logičen vzrok za nenadno spremembo stališča kitajske vlade. Po letu 1955 so Kitajci ne-nadoma postavili naravne meje z Indijo na kocko, medtem ko so naravne meje z Nepalom in Burmo v kratkom vremenu priznali. V tem primeru Kitajska ni samo sprejela predlaganih naravnih meja, temveč jih je tudi uradno potrdila. Novembra 1962 je poslal kitajski ministrski predsednik afroazijskim vladam poslanico, v kateri pravi med drugim tudi tole: »Meja med dvema državama mora temeljiti na zemljepisnih principih, kot so razvodja, reke, doline, gorski prehodi itd.« Toda že tri tedne kasneje je kitajska vlada popolnoma spremenila svoje stališče. Pričelo se je s pismom indijski vlad, v katerem lahko beremo tudi tole: »... Kitajska ne more sprejeti naravne meje, ki jo je brez nje-

ne vednosti sprejela Indija.« Ne glede na to, da so Kitajci poudarjali svoje dobre odnose z Indijo, dajali laskava priznanja, so se pričeli pripravljati na invazijo. V začetku leta 1954 so Kitajci vztrajno obiskovali predel Barahooti in severne dele Uttar Pradesh, poleti istega leta pa so pričeli pregledovati predel Spiti, ki spada k indijskemu ozemlju. Z vojaško vsiljivostjo so pričeli istočasno še na mnogih drugih predelih indijsko-kitajske meje. Kitajci so prvič javno izrazili željo po ureditvi meje januarja 1959, ko je predsednik vlade, Cu En Laj, želel, da bi se odnosi med Indijo in Kitajsko uredili. Tudi tokrat kitajski premier ni imel posebnih zahtev po indijskem ozemlju. Toda osem mesecev kasneje je kitajski premier Cu-En Laj prišel s posebnim predlogom o »ureditvi« meje. Po tem predlogu bi naj pripadal Kitajski 130.000 kvadratnih kilometrov Indije. Seveda je to indijsko vlogo »šokiralo in niti misliti ni bilo, da bi na to pristala.

Oktobra 1959 je kitajska vojaška patrolo 60 do 80 km v indijskem teritoriju napadla skupino Indijcev ter jih devet ubila, deset pa ujela in jih nečloveško mučila. Zaradi rapidnega pada v odnosih je februarja 1960 Nehru pisal Cu-En Laju pismo, v katerem predlaga sestanek obenih predstavnikov v New Delhiu. Na tem se stanku je prišlo do konflikta med obema predstavnikoma, kar je vso zadevo le še postrnilo. Veliko je bilo storjenega s strani Indije, da bi se rešil problem na

miren način, vendar Kitajci niso problema začeli reševati na miren način. Julija 1962 so napadle in uničile kitajske čete indijsko pošto v Galwan valley. Se potem so skušali Indijci mirno urediti spor, vendar Kitajci niso hoteli o tem nič slišati.

Med izmenjavo not obeh vlad so nenašoma vkorakale kitajske čete preko važnega mednarodnega položaja v vzhodnem predelu indijsko-kitajske meje. Indijska vlada je protestirala zaradi nasilja kitajskih čet. Kitajci pa so namesto, da bi se umaknili, mesec dni kasneje (20. oktobra 1962) napadli vso mejo. Številčno močnejši Kitajci so prisili Indijce k umiku. To pa so Kitajci izkoristili in zavzeli indijsko ozemlje. Po vsem tem je zaradi reakcije svetovne javnosti, ki je obosodo napad Kitajcev na mirne sosedje, prekinila z vojno in predlagala Indijcem prav nemogoče premirje.

Danes obsegajo linija aktuale kontrole vse indijsko ozemlje, ki je bilo zasedeno pred 8. septembrom 1962, preden se je pričela velika invazija Kitajcev na indijsko ozemlje. Veliko je bilo negotovanja s strani Indije, pa tudi Kitajci niso zadovoljni. Vendar, glavno in najvažnejše je, da je ogenj ustavljen in da ni prelivanja krvi. Kitajci izpuščajo indijske vojne ujetnike. Tudi za to gre Zahvala svetovni javnosti, ki je mnogo pomagala, da se je problem, če že ne popolnoma, pa vsaj delno rešil.

Priredil: Ivo Strakl

TUDI IZVEN PREDAVALNIC

JE ŽIVAHNO

Med studenti v Amsterdamu

Eden izmed najmodernejših studentskih hotelov v Amsterdamu, ki lahko mirno konkurira vsakemu modernemu hotelu.

Ko se mladi Nizozemčan odloča za visokošolski študij, lahko izbira med kar precejšnjim številom univerz in visokih šol. Sest univerz in pet specializiranih visokih šol, ki so pravzaprav samostojne fakultete, ima na razpolago. Med temi so tri univerze državne: Leiden, Utrecht in Groningen; ena je mestna (v Amsterdamu), dve pa sta privatni: katoliška univerza v mestu Nijmegen in protestantska v Amsterdamu. Tudi visoke šole so nekatere državne, druge pa privatne. Cesar je vseh teh 11 šol na nivoju univerze precej za tako majhno deželo, kot je Nizozemska, pa vendar to še ne zadovoljuje vseh potreb. V načrtu imajo ustanovitev več

novih, predvsem tehničnih visokih šol (državnih), kar kaže na to, da je večje zanimanje za ta študij kot pa za filozofijo.

Poveč bi bilo, če bi se hoteli seznamili z življenjem studentov na vseh univerzah; zato si na kratko oglejmo samo, kaj in kako delajo študentje univerze v Amsterdamu.

Amsterdamska univerza sicer ni najstarejša, vendar pa je že dolgo največja nizozemska univerza. V letošnjem letu se je vpisalo manj več kot 9000 študentov (ena tretjina iz mesta samega, ena tretjina iz severne Nizozemske, ostali pa so iz drugih delov dežele in iz tujine).

Mestna univerza v Amsterdamu je bila ustanovljena v l. 1876, vendar pa je dejansko starejša. Razvila se je pravzaprav iz Atheneum Illustre, ki je nastala že l. 1632. V začetku je ta Atheneum imela prostor v kapeli samostana St. Agnes, vendar pa se je še po francoski okupaciji v 19. stoletju lahko tako razširila, da je upravičeno zaslužila rang univerze. V l. 1876/77 je nekoč majhna Atheneum Illustre tudi uradno dobila naslov univerze.

Danes ima univerza mnogo poslopij (preveč!), novih in starih, ki so raztresena po vsem mestu. Prav ta množica poslopij je vzrok, da izgubijo študentje po nepotrebnem mnogo dragocenega časa.

CIVITAS ACADEMICA

Po vojni se je močneje začutila potreba po večji povezavi med stušatelji različnih strok. V letu 1947/48 so se povezali med seboj senat univerze v Amsterdamu, zveza absolventov, zveza znanstvenega osebja in splošna zveza amsterdamskih študentov (študentski sindikat). Nastal je center za sodelovanja pod imenom CIVITAS ACADEMICA AMSTELODAMENSI. Namen tega centra je bil in je skrb za socialne in kulturne koristi ter potrebe vseh članov skupin in pospeševanje enotnosti ter povezanosti med posameznimi skupinami in člani teh skupin.

V odboru Civitas sta po dva člana od vsake skupine ter en član, ki ga imenujejo po predlogu prezidija univerze Odbor izvoli izmed svojih članov predsedstvo. Razen tega ima Civitas različne komisije, ki se ukvarjajo z različnimi področji dela. Imenuje jih odbor. Sedaj obstoji Forum za zdravstveno varstvo stušateljev univerze, forum za stanovanja študentov, ki v so-

delovanju z drugimi ustanovami razpolagajo s študentskimi domovi itd.; socialna komisija, ki skrbi med drugim za honorarne zaposlitve študentom; komisija za raziskovanje mnenj in življenjskih pogojev; kulturna komisija; športna komisija in forum za študentske menze. Razen tega izdaja Civitas univerzitetni tednik Folia Civitatis, razpolaga pa tudi s fondom za pomoč študentom. Poleg vsega so letos ustanovili tako imenovani »študentski svet Amsterdama«, ki ga sestavljajo predstavniki fakultetnih in strokovnih združenj. Namen le-tega je med drugim tudi ta, da olajša povezavo med študenti in predavatelji, ukvarja pa se tudi s študijskimi problemi. Skoraj vsi študentje so člani splošnega amsterdamskega združenja ASVA, imenovanega »študentski sindikat. Ta skrbi predvsem za materialne pogoje študentov in med drugim posreduje tudi najrazličnejše popuste za študente: za kino in gledališke predstave; prav tako imajo študentje popust skoraj pri vseh časopisih in revijah ter razen tega tudi pri nakupu materialnih dobrin. Končno zastopa to združenje študente univerze v Amsterdamu v zunanjem svetu preko sveta, ki ga volijo po istem sistemu kot nizozemski parlament (t. i. proporcionalni sistem).

Študentje — več kot polovica — amsterdamske univerze pa so razen tega še člani kakšne druge študentske organizacije. Teh je nekaj deset in so organizirane na verski ali politični osnovi.

Razen teh društev in klubov obstaja še skoraj neskončno število študijskih združenj in klubov, ki omogočajo stike med študenti iste stroke. Amsterdamski študenti se ne morejo pritoževati, da imajo premalo izbire. Če pa ne najdejo primerrega kluba zase, ustanovijo novega... M. C.

Pavel Kolavčič: Osvajanje (z mednarodne razstave študentske fotografije; prvnografirana fotografija z razstave fotokluba Aakademski kolegi)

MATJAŽ KMEC

TUDI KULTURA POZNA DRUGAČNE OBRAZE

Sred dolgotrajnih in žolnih debat o smislu in nesmislu sodobnega intelektualca — debat, ki smo jim prinašali v osrednjih slovenskih revijah, v različnih lokalih, zadnjih časih pa tudi na diskusionskih večerjih, ki jih prireja organizacija ZSJ na filozofski fakulteti, se v realkih zatihjih med blestecimi in manj blestecimi abstrakticami prithohopljajo človeku v glavo še posebni dodatki, posebna vprašanja. Mogoče res niso tako globoka, so pa verjetno prav tako zanimiva. Naj jih nekaj opisem v neveznih, samostojnih zapisih.

Posebna sreča

Slovenci smo deležni posebnega blagoslava: vse kar leže in gre, se preteč spozna na jezikovna vprašanja — vsaj videti je tako. Poleg tiste tretjine posameznikov, ki grajajo ali hvalijo soferje slovenskih avtobusnih podjetij za njihovo privlačnost oz. nepriznatost, in druge tretjine, ki se namasajo na različna vprašanja (popravila radiotelekomunikacije ipd.), se jih vsaj ena tretjina ukvarja z jezikovnimi vprašanji. S tem slovensko ljudstvo odločno in nedvoumno kaže (po svojih predstavnikih seveda), da mu je do lepe pisave oz. izgovarjanje še vedno vsej več kot da vseh drugih stvari. Po vprašanjih, ki te jezikoslovne možnosti zanimalo, pa se lahko ugotovijo še sterilne druge reči: kaže, da je prav zadnji čas med njo ipr. prodrla tudi motorizacija, pričemer so se znašli pred novim odločilnim vprašanjem: ali pisati parkiške, parkitališče, prostor za parkiranje ali kako vendar.

— Janez Gradišnik, ki ga sicer poznamo kot prevajalca, pisca novel in po tem, da mu je svojega Janeza Menari posvetil poseben sonet v sládkosti slovensčini, je v obsežnem razmišljaju ugotovil tudi to, da včasih preprosta glava, obdarjena z božjim posluhom, bolje rešuje jezikovna vprašanja kot strokovnjak, s čimer je gledel na svoj jezikoslovni romanec ustrezno pocetje tudi uzakonil. — Nisem strokovnjak, zato se mi je glede tega laže odločiti. Odločiti pa se seveda preprostom analognem vprašanjem: Ali lahko potem tak, po posebni noji božji blagoslovil s specjalnim posluhom, piše tudi o elektroniki in matematičnih vprašanjih? In to z lepšimi in upravilnejšimi uspehi kakor poklicni strokovnjak? — Pri nas si vse presamosvesno predstavljamo, da smo usposobljeni za jezikoslovna razglabljavanja že od tistega velikega trenutka na-

prej, ko smo se slučajno rodili kot Slovenci, saj smo bili posibni prisiljeni do dandanašnjih govoriti slovenski. — Jezik je veliko bolj komplikiran mehanizem, kot katerakoli elektronska naprava, le pri nas si večina — kakor vse kaže — vso stvar predstavlja kot nekakšno bolj ali manj zabavno in poljubno brskanje za slepimine? izrazi, kot poljubno pritikanje različnih končnic na različne osnove — zadnji čas pa seveda v glavnem tudi kot problem braka-bravka. (K vsem temu spada kot ostrov Še obvezno kral v neizporen pogon na tuje in splošno, kar se kriza z božjimi posluhom za slovensko.)

Gre za posebno romantično utravo, s katero namemočimo svoje nadnove minimalne ustrezone strokovne kvalifikacije

— Medtem ko pa si ustvarjam iz braka-bravca centralne probleme (debata se kar noče poleči; z mečem nekoliko dvomljivimi slovensčinami v roki je »priproste« prav zdaj v ostro obrambo še Vladimir Pivko), ko govorimo to in ono, lahko po drugi strani zadnja leta docela nesentimentalno ugotavljamo, da podlega slovensčini v svojih praktičnih oblikah izredno močnemu valu kroatizacije. V industrijskih srednjih je vprašanje naravnost pereče (izvor: popenke, sund, film, sportni tisk, radio itd.), — posebno uspešno gojisce si je nasel na v upravnem žargonu: na sestankih nekaterih delavskih svetov, LMS itd. lahko slišite že do četrte srbohrvaške besedene repertoarja pri sicer čisto-krovni Slovensčini; stvar pa pologomo prodira tudi med študentsko mladino. — Danes lahko mirne duše zatrdimo, da je slovenski jezik v spletu rabi kroatizirat že do tiste mere, kakršne njegova generalizacija ni nikoli dosegla.

Nad tem seveda nihče ne toči krokodilijih solz, nihče ne spušča raket, niti se ne trudi za sistematično jezikovno vzgojo (usaj od teh priložnostnih lingvistov). — Mladi ljudje danes množično posegajo po zavabni literaturi z juga (Slovenija predstavlja enega najmočnejših odjemalcov), množično postavljajo proizvode srbohrvaške industrije, posebno obliko »samofinanciranja« (Jasno je, da moramo pri tem izločiti delovne — pogosto anoniime — natečaje, ki so zlasti v arhitekturi, pa tudi drugih, zelo pogosti, in ki težijo s svojimi poti k optimalnemu rezultatu različnih vprašanj).

Boljša razumljivost bi seveda lahko dosegla s primerno osvojitvijo, toda takšen ropot vpliva na človeški organizem destruktivno. Ze fizično delo mesta, ce poteka po hrupu nad 60 fonov, meja za intelektualno delo pa seveda še znatno nizje. — Posledice: hitra utrujenost, živčnost oz. nevero, ki se podaljšuje v tkinu menčevske bolezni in prezgodnje staranje. Jasno je, da je tudi delovna storitev, kar se kriza z božjimi posluhom za slovensko.)

Gre za posebno romantično utravo, s katero namemočimo svoje nadnove minimalne ustrezone strokovne kvalifikacije

— Medtem ko pa si ustvarjam iz braka-bravca centralne probleme (debata se kar noče poleči; z mečem nekoliko dvomljivimi slovensčinami v roki je »priproste« prav zdaj v ostro obrambo še Vladimir Pivko), ko govorimo to in ono, lahko po drugi strani zadnja leta docela nesentimentalno ugotavljamo, da podlega slovensčini v svojih praktičnih oblikah izredno močnemu valu kroatizacije. V industrijskih srednjih je vprašanje naravnost pereče (izvor: popenke, sund, film, sportni tisk, radio itd.), — posebno uspešno gojisce si je nasel na v upravnem žargonu: na sestankih nekaterih delavskih svetov, LMS itd. lahko slišite že do četrte srbohrvaške besedene repertoarja pri sicer čisto-krovni Slovensčini; stvar pa pologomo prodira tudi med študentsko mladino. — Danes lahko mirne duše zatrdimo, da je slovenski jezik v spletu rabi kroatizirat že do tiste mere, kakršne njegova generalizacija ni nikoli dosegla.

Nad tem seveda nihče ne toči krokodilijih solz, nihče ne spušča raket, niti se ne trudi za sistematično jezikovno vzgojo (usaj od teh priložnostnih lingvistov). — Mladi ljudje danes množično posegajo po zavabni literaturi z juga (Slovenija predstavlja enega najmočnejših odjemalcov), množično postavljajo proizvode srbohrvaške industrije, posebno obliko »samofinanciranja« (Jasno je, da moramo pri tem izločiti delovne — pogosto anoniime — natečaje, ki so zlasti v arhitekturi, pa tudi drugih, zelo pogosti, in ki težijo s svojimi poti k optimalnemu rezultatu različnih vprašanj).

Boljša razumljivost bi seveda lahko dosegla s primerno osvojitvijo, toda takšen ropot vpliva na človeški organizem destruktivno. Ze fizično delo mesta, ce poteka po hrupu nad 60 fonov, meja za intelektualno delo pa seveda še znatno nizje. — Posledice: hitra utrujenost, živčnost oz. nevero, ki se podaljšuje v tkinu menčevske bolezni in prezgodnje staranje. Jasno je, da je tudi delovna storitev, kar se kriza z božjimi posluhom za slovensko.)

Gre za posebno romantično utravo, s katero namemočimo svoje nadnove minimalne ustrezone strokovne kvalifikacije

— Medtem ko pa si ustvarjam iz braka-bravca centralne probleme (debata se kar noče poleči; z mečem nekoliko dvomljivimi slovensčinami v roki je »priproste« prav zdaj v ostro obrambo še Vladimir Pivko), ko govorimo to in ono, lahko po drugi strani zadnja leta docela nesentimentalno ugotavljamo, da podlega slovensčini v svojih praktičnih oblikah izredno močnemu valu kroatizacije. V industrijskih srednjih je vprašanje naravnost pereče (izvor: popenke, sund, film, sportni tisk, radio itd.), — posebno uspešno gojisce si je nasel na v upravnem žargonu: na sestankih nekaterih delavskih svetov, LMS itd. lahko slišite že do četrte srbohrvaške besedene repertoarja pri sicer čisto-krovni Slovensčini; stvar pa pologomo prodira tudi med študentsko mladino. — Danes lahko mirne duše zatrdimo, da je slovenski jezik v spletu rabi kroatizirat že do tiste mere, kakršne njegova generalizacija ni nikoli dosegla.

Nad tem seveda nihče ne toči krokodilijih solz, nihče ne spušča raket, niti se ne trudi za sistematično jezikovno vzgojo (usaj od teh priložnostnih lingvistov). — Mladi ljudje danes množično posegajo po zavabni literaturi z juga (Slovenija predstavlja enega najmočnejših odjemalcov), množično postavljajo proizvode srbohrvaške industrije, posebno obliko »samofinanciranja« (Jasno je, da moramo pri tem izločiti delovne — pogosto anoniime — natečaje, ki so zlasti v arhitekturi, pa tudi drugih, zelo pogosti, in ki težijo s svojimi poti k optimalnemu rezultatu različnih vprašanj).

Boljša razumljivost bi seveda lahko dosegla s primerno osvojitvijo, toda takšen ropot vpliva na človeški organizem destruktivno. Ze fizično delo mesta, ce poteka po hrupu nad 60 fonov, meja za intelektualno delo pa seveda še znatno nizje. — Posledice: hitra utrujenost, živčnost oz. nevero, ki se podaljšuje v tkinu menčevske bolezni in prezgodnje staranje. Jasno je, da je tudi delovna storitev, kar se kriza z božjimi posluhom za slovensko.)

Gre za posebno romantično utravo, s katero namemočimo svoje nadnove minimalne ustrezone strokovne kvalifikacije

— Medtem ko pa si ustvarjam iz braka-bravca centralne probleme (debata se kar noče poleči; z mečem nekoliko dvomljivimi slovensčinami v roki je »priproste« prav zdaj v ostro obrambo še Vladimir Pivko), ko govorimo to in ono, lahko po drugi strani zadnja leta docela nesentimentalno ugotavljamo, da podlega slovensčini v svojih praktičnih oblikah izredno močnemu valu kroatizacije. V industrijskih srednjih je vprašanje naravnost pereče (izvor: popenke, sund, film, sportni tisk, radio itd.), — posebno uspešno gojisce si je nasel na v upravnem žargonu: na sestankih nekaterih delavskih svetov, LMS itd. lahko slišite že do četrte srbohrvaške besedene repertoarja pri sicer čisto-krovni Slovensčini; stvar pa pologomo prodira tudi med študentsko mladino. — Danes lahko mirne duše zatrdimo, da je slovenski jezik v spletu rabi kroatizirat že do tiste mere, kakršne njegova generalizacija ni nikoli dosegla.

Nad tem seveda nihče ne toči krokodilijih solz, nihče ne spušča raket, niti se ne trudi za sistematično jezikovno vzgojo (usaj od teh priložnostnih lingvistov). — Mladi ljudje danes množično posegajo po zavabni literaturi z juga (Slovenija predstavlja enega najmočnejših odjemalcov), množično postavljajo proizvode srbohrvaške industrije, posebno obliko »samofinanciranja« (Jasno je, da moramo pri tem izločiti delovne — pogosto anoniime — natečaje, ki so zlasti v arhitekturi, pa tudi drugih, zelo pogosti, in ki težijo s svojimi poti k optimalnemu rezultatu različnih vprašanj).

Boljša razumljivost bi seveda lahko dosegla s primerno osvojitvijo, toda takšen ropot vpliva na človeški organizem destruktivno. Ze fizično delo mesta, ce poteka po hrupu nad 60 fonov, meja za intelektualno delo pa seveda še znatno nizje. — Posledice: hitra utrujenost, živčnost oz. nevero, ki se podaljšuje v tkinu menčevske bolezni in prezgodnje staranje. Jasno je, da je tudi delovna storitev, kar se kriza z božjimi posluhom za slovensko.)

Gre za posebno romantično utravo, s katero namemočimo svoje nadnove minimalne ustrezone strokovne kvalifikacije

— Medtem ko pa si ustvarjam iz braka-bravca centralne probleme (debata se kar noče poleči; z mečem nekoliko dvomljivimi slovensčinami v roki je »priproste« prav zdaj v ostro obrambo še Vladimir Pivko), ko govorimo to in ono, lahko po drugi strani zadnja leta docela nesentimentalno ugotavljamo, da podlega slovensčini v svojih praktičnih oblikah izredno močnemu valu kroatizacije. V industrijskih srednjih je vprašanje naravnost pereče (izvor: popenke, sund, film, sportni tisk, radio itd.), — posebno uspešno gojisce si je nasel na v upravnem žargonu: na sestankih nekaterih delavskih svetov, LMS itd. lahko slišite že do četrte srbohrvaške besedene repertoarja pri sicer čisto-krovni Slovensčini; stvar pa pologomo prodira tudi med študentsko mladino. — Danes lahko mirne duše zatrdimo, da je slovenski jezik v spletu rabi kroatizirat že do tiste mere, kakršne njegova generalizacija ni nikoli dosegla.

Nad tem seveda nihče ne toči krokodilijih solz, nihče ne spušča raket, niti se ne trudi za sistematično jezikovno vzgojo (usaj od teh priložnostnih lingvistov). — Mladi ljudje danes množično posegajo po zavabni literaturi z juga (Slovenija predstavlja enega najmočnejših odjemalcov), množično postavljajo proizvode srbohrvaške industrije, posebno obliko »samofinanciranja« (Jasno je, da moramo pri tem izločiti delovne — pogosto anoniime — natečaje, ki so zlasti v arhitekturi, pa tudi drugih, zelo pogosti, in ki težijo s svojimi poti k optimalnemu rezultatu različnih vprašanj).

Boljša razumljivost bi seveda lahko dosegla s primerno osvojitvijo, toda takšen ropot vpliva na človeški organizem destruktivno. Ze fizično delo mesta, ce poteka po hrupu nad 60 fonov, meja za intelektualno delo pa seveda še znatno nizje. — Posledice: hitra utrujenost, živčnost oz. nevero, ki se podaljšuje v tkinu menčevske bolezni in prezgodnje staranje. Jasno je, da je tudi delovna storitev, kar se kriza z božjimi posluhom za slovensko.)

Gre za posebno romantično utravo, s katero namemočimo svoje nadnove minimalne ustrezone strokovne kvalifikacije

— Medtem ko pa si ustvarjam iz braka-bravca centralne probleme (debata se kar noče poleči; z mečem nekoliko dvomljivimi slovensčinami v roki je »priproste« prav zdaj v ostro obrambo še Vladimir Pivko), ko govorimo to in ono, lahko po drugi strani zadnja leta docela nesentimentalno ugotavljamo, da podlega slovensčini v svojih praktičnih oblikah izredno močnemu valu kroatizacije. V industrijskih srednjih je vprašanje naravnost pereče (izvor: popenke, sund, film, sportni tisk, radio itd.), — posebno uspešno gojisce si je nasel na v upravnem žargonu: na sestankih nekaterih delavskih svetov, LMS itd. lahko slišite že do četrte srbohrvaške besedene repertoarja pri sicer čisto-krovni Slovensčini; stvar pa pologomo prodira tudi med študentsko mladino. — Danes lahko mirne duše zatrdimo, da je slovenski jezik v spletu rabi kroatizirat že do tiste mere, kakršne njegova generalizacija ni nikoli dosegla.

Nad tem seveda nihče ne toči krokodilijih solz, nihče ne spušča raket, niti se ne trudi za sistematično jezikovno vzgojo (usaj od teh priložnostnih lingvistov). — Mladi ljudje danes množično posegajo po zavabni literaturi z juga (Slovenija predstavlja enega najmočnejših odjemalcov), množično postavljajo proizvode srbohrvaške industrije, posebno obliko »samofinanciranja« (Jasno je, da moramo pri tem izločiti delovne — pogosto anoniime — natečaje, ki so zlasti v arhitekturi, pa tudi drugih, zelo pogosti, in ki težijo s svojimi poti k optimalnemu rezultatu različnih vprašanj).

Boljša razumljivost bi seveda lahko dosegla s primerno osvojitvijo, toda takšen ropot vpliva na človeški organizem destruktivno. Ze fizično delo mesta, ce poteka po hrupu nad 60 fonov, meja za intelektualno delo pa seveda še znatno nizje. — Posledice: hitra utrujenost, živčnost oz. nevero, ki se podaljšuje v tkinu menčevske bolezni in prezgodnje staranje. Jasno je, da je tudi delovna storitev, kar se kriza z božjimi posluhom za slovensko.)

Gre za posebno romantično utravo, s katero namemočimo svoje nadnove minimalne ustrezone strokovne kvalifikacije

— Medtem ko pa si ustvarjam iz braka-bravca centralne probleme (debata se kar noče poleči; z mečem nekoliko dvomljivimi slovensčinami v roki je »priproste« prav zdaj v ostro obrambo še Vladimir Pivko), ko govorimo to in ono, lahko po drugi strani zadnja leta docela nesentimentalno ugotavljamo, da podlega slovensčini v svojih praktičnih oblikah izredno močnemu valu kroatizacije. V industrijskih srednjih je vprašanje naravnost pereče (izvor: popenke, sund, film, sportni tisk, radio itd.), — posebno uspešno gojisce si je nasel na v upravnem žargonu: na sestankih nekaterih delavskih svetov, LMS itd. lahko slišite že do četrte srbohrvaške besedene repertoarja pri sicer čisto-krovni Slovensčini; stvar pa pologomo prodira tudi med študentsko mladino. — Danes lahko mirne duše zatrdimo, da je slovenski jezik v spletu rabi kroatizirat že do tiste mere, kakršne njegova generalizacija ni nikoli dosegla.

Nad tem seveda nihče ne toči krokodilijih solz, nihče ne spušča raket, niti se ne trudi za sistematično jezikovno vzgojo (usaj od teh priložnostnih lingvistov). — Mladi ljudje danes množično posegajo po zavabni literaturi z juga (Slovenija predstavlja enega najmočnejših odjemalcov), množično postavljajo proizvode srbohrvaške industrije, posebno obliko »samofinanciranja« (Jasno je, da moramo pri tem izločiti delovne — pogosto anoniime — natečaje, ki so zlasti v arhitekturi, pa tudi drugih, zelo pogosti, in ki težijo s svojimi poti k optimalnemu rezultatu različnih vpra

Naj mi bo dovoljeno, prepisati iz gledališkega lista nekaj misli o avtorju: »Francoskega pisatelja Georges Michel je odkril in javnosti predstavil Jean Paul Sartre, ko je lani v svoji reviji *Les Temps Modernes* objavil prva dva dela njegove satirične groteske Igrače, nato pa je za izdajo celotnega besedila poskrbela ugledna pariška založba Gallimard.«

GEORGES MICHEL:

IGRAČE V UPORIZITVI GLEDALIŠČA AD HOC

In še misel o idejni vsebini »Igrača:« Obravnavajo namreč dvoje perečih problemov sodobne družbe: človekovo predmetenje in odvijanje samemu sebi. Priznati je treba, da je etiketa tako avoritativnih tutorjev lahko vse prej kot kislo jabolko skepse in nagibov za polemiko. Gledališkemu listu velja počevala, da je ustvaril prepotrebni nemir v nepregostih vrstah gledalcev, zakaj srečati se z resnično dramo človeka v trenutku, ki ga živimo, ni nitt opoj iz ožin provincializma niti velikodušna in samovšečna pripravljenost na kačji ugriz, ampak je vsak

trenutek večja in globlja eksistencialna potreba. To toliko bolj, ker se od primera do primera znova poraja nezadovoljeno vprašanje: ali je ta in ta drama res sprevorila človeku o človeku? Toliko o gledališkem listu. Ko so se po končani predstavi pričale luči, sem obsezel v dilemi. Ne v tisti tvorni dilemi, ki bi me zaposnila le za ta večer, morda ob kavi, ampak mi je zapustila knjivajočo gremkovo zaradi problema, ki je bil v drami načet. Cisto po svoje, in, žal, v posem drugotni vrtočni povezavi z idejnostjo drame, sem doživel pravo grotesko. Zakaj ni je besede v našem času, ki bi bila tolikokrat kompromitirana kot beseda alienacija. In ni ga kopita, ki se mu ne bi prilegal pojmom groteskega. Dandanašnji sta ta dva pojava poslednji arbitri in adit, vsakdo in ob vsaki priliki ga sme nategovati na svoj veliki zvon. Poštene se pomenumo o teoretični koncepciji drame. Enostavnejša za malverzacije bi utegnila biti groteska, ki bi z grozljivim elementom zakrivala praz-

noto. Grozljivosti pa verjetno v sami zasnovi ni bilo dosti, baza humorja pa se je izkazala za popolnoma nezmožno v tistem trenutku, ko se je hotela spoprijeti s problematiko, ki je preveč boleča, da bi ne izvrala najnaravnnejšega in spontanega etičnega odpora zoper postopek, ki je opravljiv nekoliko zasolenemu fantastičnemu stropu. Da ta primera ni malce neresna, mi pove misel, ki se mi je vzbudila ob dejstvih, da je pisatelj Franco in naj bi mu bil mentor sam Jean Paul Sartre, namreč misel na velikega Hemingwaya, ki je odšel v špansko državljansko vojsko vse prej kot pustolovec. Junak naše drame pa je pasiven v tolikšni meri, da mu je odpor zoper objektivno realnost, tehniko življenja in popredmetne vrednot gola neznaka. Se celo to: en sam podatek o genezi tega podleganja, ki zvali krivdo na junakovo nerazpoloženje do razmišljanja, ter preveč nazorno na kranjske razmere presajene aluzije o urbanizmu, podvozih ipd., ki so kar klicale

po žvižganju, ne pa po aplavzih, mi daje sluttiti, da je drama v dramaturgovih rokah doživila tolikšen poseg v oblikovno in stilno tehnost, da je obstala nazadnje nedodelan torzo. Popolna odsotnost dramske kompozicije ne more biti pogojena v anemičnem pristopu k problematiki in se približuje dialogizirani short story. Oba osrednja lika pa sta bila ukenjena v dualizem stilnih karakteristik od redkih grotesknih situacij do naturalistične opisnosti, ki se je stopnjevala od scene do scene in tako zakrivala idejno vozlišče drame. Sled te opisnosti je bila tudi v disfunkciji scene, ki je le v redkih elementih prehajala iz realistične nazornosti v karikatuuro in stilizacijo.

Iz opisanega dualizma sta se še najbolje izvajala igralca Štefka Drolčeva in Branko Miklavč. Sele v njunih variantah reševanja pohabljeni človečnosti v redkih dragocenih iskanjih odmeva življenja je udarjal na dan ton humanizma, v opisnosti pa ju je celo rutina bolj ali manj reševala.

FRANE DROLČ

Charlotte Armstrong

Kaj bi storil ti?

5

Kolikor sem jaz vedela, ni bilo v poročnih načrtih nič spremenjenega. Tiha poroka v domačem kraju naj bi bila v pondeljek popoldne. Tako sem bila raztresena, da ni kazalo, da bi me vse to kaj skrbelo. Rada bi šla stran, pa vsem, da me teta May ne bi pustila. Tako smo vsi čakali na vrnitev Bena Browna. Vrnil se je v soboto zjutraj.

Telefoniral je; čakali smo ga v knjižnici. Izgledal je utrujen. Da bi zmanjšal napetost, je reklo: »Vesel bi bil, če bi lahko povedal resnico, da ali ne. Toda vse, kar lahko rečem, je to, da morda imam nekaj, kar temu lahko pomaga.«

Marcia je nekaj zamrmrala in se z obrazom, ki je bil prestrašen tako kot moj, obrnila proti Johnu.

Ben Brown je imel s seboj zajetino aktovko iz katere je — medtem ko je govoril — jemal v svilo zavite pakete.

»Nobenega dvoma ni, da je nekdo prišel na letalo z McNaughtonovo vstopnico in rezervacijo. Vprašanje je, če je bil to zares McNaughton! S pričami nisem imel sreče, nikogar nisem mogel najti, ki bi mi lahko zatrdiril, da je videl McNaughtona te-

ga dne na letališču. Poskusil sem celo identificirati nekaj ljudi, toda New York je velik in preveč ljudi, da gre mimo tebe vsak dan. Tako nisem imel sreče nikjer. Z druge strani pa: identifikacija trupia bi bilo zdaj kaj težko delo.«

Na mizo je položil list papirja. »Tu je seznam z osemindvajsetimi imeni. Ce bi bilo mogoče dobiti dovoljenje za izkop vseh osemindvajset trupel in jih rentgenizirati...« Vsi smo se zgrozili... »Celo če bi našel zdravnika ali dentista, ki je kdajkoli zdravil McNaughtona, bi bil to popolnoma jalov posel.«

Zdaj je položil na mizo pet papirnatih vrečk. Preostalo je samo še to. »Se ena stvar je, ki bi jo rad omenil in zaradi cesar sem šel v New York. Bojim se, da je bil McNaughton povezan z brezvestnimi ljudmi. Bolj ali manj je bil povezan z neko dirlkalno družbo, ki ni bila kaj preveč poštena. Hazardiranje na napačni strani zakona in se zgubiti v neznanu.« Nejegov glas je postal močnejši. »Morda veste, kaj o tem vi, gospa McNaughton?«

Marcia je z visokim, žalostnim glasom hitro rekla: »Res nisem presenečena.« Dvignila je glavo. »Vedeti pa morate, da sem prekinila z njim.« Ben Brown je z očmi pokimal.

Johnn Lockhart pa je naglo reklo: »Marcia je pustila tega človeka. Živelja sta vsak zase. Odločila se je, da se loči od njega, prav pred tem usodnim letalskim izletom.«

Ben Brown je potrdil: »Vedel sem, da sta se razšla.« Njegov glas je bil miren. »Morda ona res ne ve o stvareh, ki so ga težile, nič več kot jaz. Rezervacijo je imel do Havane. Zdi se mi, da bi to zanj bilo primerno področje, da najde priložnost in izgine, takoj da se ne bo vedelo, da je še živ.«

»Brez kakršnihkoli stikov s svojo ženo?« je vprašal John.

»Bili so prekinjeni...«

»In jo pusti tvegati bigamistično poroko?« je vplila teta May. »To je vredno vsega prezira!«

Ben Brown si je izlal zgornjo ustnico. »Ce je nekdo na robu kriminala,« je reklo, »in zaviti v dvome, na primer, o ljudeh, ki postajajo vse bolj nasilni... in morda v nevarnosti za življenje... zakaj se ne bi v takih okoliščinah lotil istih prijemov kot...«

»To bi bilo njemu podobno,« sem prekinila. »Ce bi ga vi poznali... Zakaj on je točno vedel, na kaj ljudje ne bodo računali. Ce je že hotel, da bi ljudje mislili, da je mrtev, je vedel, kaj naj storiti. Misil nis nič hudega. On... res, bil je tak.«

Marcia le bila vsa bleda. »Pustila sem Eddieja zaradi nekih določenih stvari, toda ne verjamem, da bi mi on storil kaj takega.«

Ben Brown je reklo: »Ne dam veliko na to vrsto priseganja. Vendar meče to senco razlike, ko prihajamo do nihajočih verjetnosti... ce vidimo, da je imel za skrivanje dober razlog.«

»Nesmisel,« je rekla teta čemerino.

»Kaj zato?« je vplila Marcia, »ko pa je vendar mrtev!«

Ben Brown je reklo: »Imamo ga za mrtvega, to je res. Mrtev je za svoje prijatelje in za svoje srovnalnike. Sel sem proti kraju nesreče. To je bližu malega podeželskega mesta. Veste, kakšni so otroci, zato predpostavljam, da so otroci raznesli ostanki, ki bi jih lahko dobili, ce bom menil, da so pravi. Tu imam nekaj rezultatov tega. Zaradi tega sem se tudi vrnil. Vem, da ste radovedni, čas pa je kratek in morda bo kruto,« iskal je besede, »če bom prosil za preložitev poroke, dokler ne bo jasno, da ni nobene ovire več...«

Sestrična Marcia je zadržala dih. Bila je nagnjena naprej, strmela je v njegov obraz. Prav tako mi vse.

»... nobene resnične ovire,« je ponovil. »Možno je, da imam tu kako stvar, ki je pripadala McNaughtonu.« Iz prvega zavoja je vzel metalno sponko. »Moram pa omeniti, da je na tej sponki monogram HY.«

»Kaj je s tem?« je John živčno vprašal.

»Ce pregledate seznam potnikov, ne najdete nikogar, katerega ime bi se začelo s temo zacetnicama.«

»Ce ni prava, je seveda bil na letalu nekdo, ki ni bil vpisan.« Obrnil se je k meni. »Ali je, miss Brewster?« Kazalo je, da me presoja, ce sem poštena.

»Ne,« sem rekla počasi, »ni prava. Lahko bi si jo bil kdo izposodil. Ali pa so vas otroci v tistem mestu navlekli. Ne verjamem, da boste našli kako pravo stvar, prej bi našli Eddieja živega.«

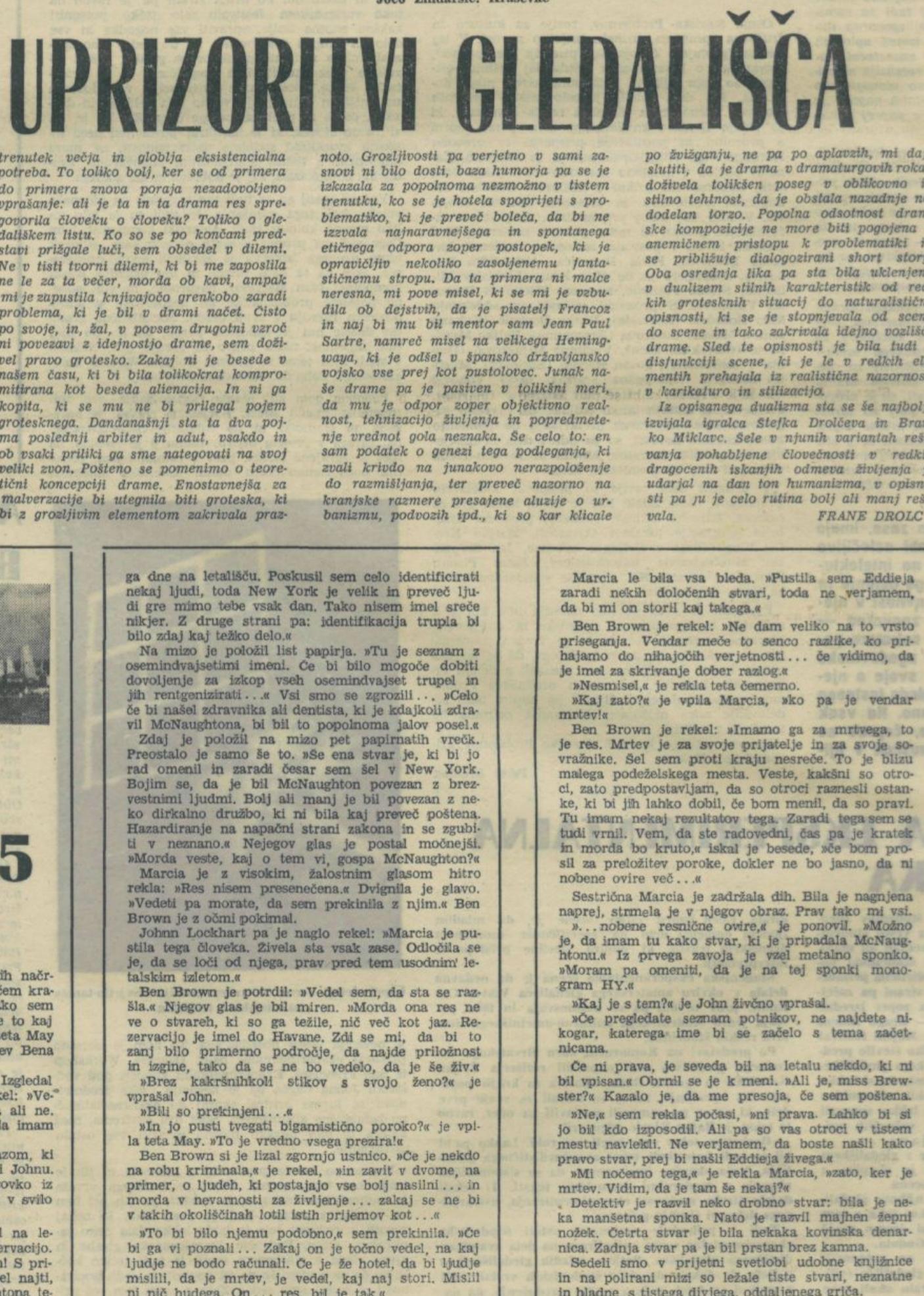
»Mi nočemo tega,« je rekla Marcia, »zato, ker je mrtev. Vidim, da je tam še nekaj?«

Detektiv je razvил neko drobno stvar: bila je neka manšetna sponka. Nato je razvил majhen žepni nožek. Četrta stvar je bila nekaka kovinska denarnica. Zadnja stvar pa je bil prstan brez kamna.

Sedeli smo v prijetni svetlobi udobne knjižnice in na polirani mizi so ležale tiste stvari, neznačne in hladne, s tistega divjega, oddaljenega gršča.

Joco Žnidaršič: Kraševke

ŠTUDENT NAJ SI USTVARI KULTURNO ŽIVLJENJE SAM

KLUB DELNA REŠITEV

Veliko je bilo že napisanega v časopisu o študentski moraliki, o študentskem naselju, ki naj bi bil po mišljenu nekaterih »moralistov alfa in omega« študentske nemoralne, zelo malo pa je bilo napisanega o tem, kako preprečiti to »nemoralno življenje. Seveda pa smo zasledili tudi nekaj predlogov v zvezi s tem — prepoved obiskov v Naselju. Prava škoda, da ti nekonstruktivni kritiki niso našli drugega izhoda. Ne vem, zakaj, vendar mislim, da ti sploh niso iskali izhoda, temveč so sami udarili, kot pravimo. Sicer pa naj članek odgovarja naslovu. Govorili bomo o kulturi, vendar je ta neoločljivo povezana z moralom in družbenim življenjem človeka, o katerem bom tudi pisal. Studentje imamo odlično kulturno-umetniško društvo (SKUD Adademik), ki predstavlja ne samo slovensko kulturo, temveč tudi vso jugoslovansko doma in po svetu. In to zelo uspešno. Akademik je kvalitetno društvo; da ne bi trpela kvantiteta, skuša kulturna komisija pri UO pritegniti h kulturnim prireditvam čim več mladih ljudi. Pasivno in aktivno. Zelo je raznolika, oziroma naj bi bila, dejavnost kulturne komisije. Od prodaje kart kulturnih referentov do organiziranja lastnih predstav in prireditv, toda teh je bilo le malo. Vzrok je enostaven. Student ima voljo, toda če hoče organizirati kakršnokoli prireditve, naleti na mnogo problemov, ki ga odvracajo in preprečujejo v organizaciji. Konkretno: Tribuna je organizirala koncert Dubravke Tomšič. Veliko ime in dvorana je bila polna. Toda tudi izguba je bila velika. Zakaj? Dvorano Slovenske filharmonije so dobili po najnižji ceni, ki pa je še vedno astronomiska, vsaj za študente. Cene vstopnicam so bile relativno nizke, kajti sicer bi bila dvorana prazna; Dubravka je igrala za simboličen honorar, a reklama za koncert je bila prav zaradi visokih cen reklamnih oglasov pomanjkljiva. Torej so bili ravno stroški dvorane tisti, ki so povzročili izgubo. Za ilustracijo še en primer. Ni dolgo tega, ko sta kulturna komisija in Tribuna organizirali koncert jazz godbenikov. V Festivalni dvorani je bilo blizu 400 gledalcev, kar je za tako prireditve veliko, toda rezultat: zelo uspešna izvajanja nastopajočih, zadovoljno občinstvo, ki si želi še več podobnih prireditv, in nezadovoljni organizator, ki ima blizu 60.000 din izgube. Ta denar gre zoper v žep lastniku dvorane. Tokrat krije izgubo kulturna komisija; Tribuna in kulturna komisija si bosta še krepko premisili, preden se bosta spustili v organizacijo podobne prireditve. Sicer pa, koliko je še študentov, ki bi se radi aktivno udejstvovali v amaterski dramski skupini, mnogi bi radi zapeli, toda niti prvi niti drugi »za res«, radi bi pač nastopili pred svojim občinstvom. Študenti, ki bi jih tudi tretirali kot amaterje, vse to bi pa prišlo iz spontanosti, glede na okoliščine in prostor. Ta prostor naj bi služil za sprostitev, tu naj ne bi vladala mrzlica pred nastopom; v tem prostoru naj bi se vključil v pevsko skupino vsak-

Eden izmed sto najrazličnejših lepakov, ki vabijo poljskega študenta v klub na gledališko predstavo, ples ali kako drugo družabno prireditev

do, tisti s posluhom, pa tudi brez njega. Povedati hočem, da bi si lahko ustvarili v svojem prostoru tako vzdušje, kakršno bi bilo za tisti večer najprimernejše. Takega prostora študentje nismo, prav pa bi bilo, da bi ga čim prej dobili. Tu bi tudi odpadli predsedki moralistov, ki so se v svojih pisanjih zgražali nad moralom. Iskali so po zdravstvenih ustanovah statistične podatke o zabortiranih dekleh ter pisali ... Res je lahko prešteši število abortov, lahko je napisani in kritizirati, toda kaj smo storili, da bi študentu dvignili moralo oz. kulturno stopnjo? Imeli smo predavanja, predlagali obiske gledališč in podobno. Toda vse to je premalo. Treba je najti nekaj, kar bo študenta zainteresira. Kar tako, neprisiljeno. Rešitev vidim v študentskem klubu. V klubu, ki bo študentu dal neprisiljeno možnost afirmacije, pa čeprav v najožjem krogu priateljev, ga s svojim konceptom dela pritegnil in zavabil. Ne dvomim, da bo marsikater študent z dekletom raje zavil v klub, kot pa v ženski blok.

V klubu bi se lahko med prijatelji neprisiljeno pozabaval. Prepričan sem, da bi si marsikater študentski par raje poiskal zatočišče v klubskih prostorih kot pa na hladni klopi v parku.

Verjamem, da je klub precej problematična zadeva, vendar bi bila rešitev za vse nas najprimernejša. Prepričan sem, da je tudi klub zelo draga zadeva, vendar mislim, da smo za prostore, ki smo jih študentje že najeli, potrošili izredno veliko denarja in ga še bomo. S tem denarjem pa bi lahko imeli več klubov, in dobro bi bilo, da bi pristojni forumi pričeli misiliti o tem. Do takrat bo delo kulturne komisije precej okrnjeno, nanašalo se bo na nekaj nastopov, mi, študentje, pa se bomo do takrat samo preko časopisa in pripovedovanja priateljev, ki so se vrnili iz tujine, seznanjali z dobrimi lastnostmi kluba, ki lahko študentsko življenje pozitivno usmeri.

Ivo Štraki

Marcia je rekla: »Dajte, da si ogledam.« Mr. Brown ji je podal kovinsko denarnico. Vrtela jo je v roki. Vsi smo lahko videli na njej violinistički ključ. »To je njegovo! To je Eddiejevo!« Z olajšanjem na obrazu jo je odložila na mizo.

»Ah, dragica,« je reklo John Lockhart, »zdaj je vse v redu. Vse je v redu!«

»Ali jo ti prepoznaš?« je reklo Ben Brown meni. Odkimala sem. »To ne pomeni ničesar,« sem rekla. »Lahko da je nisem videala, ali je še ni imel, ko sem bila jaz tam.« Kazalo je, da me ne sliši nihče drug kot Ben.

Johnov obraz je sijal. »Hvala vam, Brown. Dobro ste opravili.«

»Ste potem zadovoljni? Ne želite, da bi nadaljeval?«

»Ni treba,« je reklo John in držal Marcio okoli ramen. »To je moralna gotovost. Jaz ne potrebujem ničesar več.«

»Dobro, da se je to končalo,« je reklo stric Paul. Teta May pa je rekla: »Zelo sem vesela, da se je to uredilo.« Potem so vsi pogledali mene.

Odpela sem usta, pa sem jih spet zaprla. Nihče ni poskusil najti živega Eddieja. Morda je bilo res nemogoče. Spet sem odpela usta — rada bi nekaj vprašala, pa nisem. Vsi pa so me opazovali.

Potem pa je Marcia jezno rekla: »Ne sedi tam in ne poskušaj si spet izmisliši kaj podobnega, Nan. Nikoli več te ne bom poslušala. Mama, nočem imeti nje pri poroki. Nočem tvegati. Enostavno je ne morem prenašati.«

»Oh, ne, sem hitro rekla, studi jaz ne. Nočem biti zraven. Zelo mi je žal za... za vse.«

»Zdaj, ko je dokazano drugače,« je reklo premišljeno John, »prosim, Nan, nočes reči, da nisi bila popolnoma gotova v to, kar si trdila?«

Pogledala sem ga, pogledala njegov nasmej, enostaven in neprisilen, nasmej, s katerim je vedno tako lahko rekel »Prosím« ali »Hvala«. Gledala sem preko prepada, ki naju je ločeval. »Človek se tudi zmoti, sem rekla.

»Hvala ti, Nan.« Nasmej je bil njegov način »razumevanja. Pogledala sem proč.

»Našla sem enosobno stanovanje blizu pisarne,« sem rekla glasno. Vse imam že pripravljeno. Mislim, da se lahko poslovim. Upam,« sem rekla v zrak, »da boste tega vsi zelo veseli.«

»Vas lahko zapeljem?«, je reklo Ben Brown. »Zunaj imam avto in kot vse kaže, sem zdaj prost.« Kakšna moralna gotovost? sem odsekano in ža-

lostno rekla Benu Brownu. »Kaj si je mislil o meni? Kaj sem sploh rekla, razen, da nisem neznatljiva?« »Prav imas, nisi,« je reklo veselo.

»Oh, verjetno sem se zmotila,« sem rekla odsekano.

»Možnosti so še vedno ostale,« je reklo.

»Sam eno vprašanje je tu...« njega sem lahko vprašala. Njegove roke so bile na volanu. »Nadaljuj.«

»Ste dobili seznam ponesrečenih oseb?«

»Sem.« Njegov odgovor je bil kot vzdih.

»Ste pregledali njihove začetnice?«

»Bil je nekdo, ki se je imenoval Harry Young, res,« je reklo. Jaz nisem mogla govoriti. »Hočeš, da Youngovo ženo vprašamo, če je bila tista sponka njegova? Ce je tako, potem ugotovimo, da je bila oseba, ki je bila vpisana kot Eddie McNaughton, pravzaprav Harry Young?«

»Ne,« sem rekla. »To stvari ne bi izboljšalo. Ne zanima me, kdo je še bil na tistem letalu, Eddie je bil tam. Ona je tako rekla. In nihče ne dvomi o njej, nihče ne misli, da je histerična, nihče ne vidi, da je ona dobila samo motiv, da pove laž!«

»Zakaj malo bolj ne kričiš?« mi je prijazno predlagal.

O poroki sem brala v časopisu.

Nič več nisem živila z družino. Moje malo stanovanje ni bilo slabo in kot po navadi sem hodila na delo. Začel je prihajati Ben Brown. Nekega dne mi je povedal, da je pustil svojo službo in da si je našel drugo delo. Rekel je, da je ugotovil, da detektivski posel ni zanj. Hotela sem vedeti, zakaj ne. Rekel je, da ni mogel doseči poklicne norme.

Neke noči me je vprašal, zakaj zmeraj hočem, da me pelje v kitajsko restavracijo. »Kar navadil sem se že tega. Odkrito povedano, Nan, če ne bom nikoli povohal drugega kot »jajc fu jung«, se mi zdi, da bom dolgo živel.«

»Eddie McNaughton je bil neumen na kitajsko hrano,« sem rekla.

»A takoooooo...« je zašepetal Ben.

»Razumem, Ben. Rekli so, da sem histerična, da sem zvita lažnivka, in »razumeli« so me ves čas. Nihče ni niti pomisli, da mi gre za resnico... nihče razen tebe. Samo čudim se...«

»Upaš, da se ti bo v prihodnjih milijon letih lahko zgodilo, da boš ob isti uri stopila v isto kitajsko restavracijo, tudi če je on še vedno kje okoli Los Angeles?«

BLED 1963

Pred nekaj dnevi je pripravljalni odbor jugoslovanskega jazz festivala razpravljal o prijavah, ki so jih prejeli za IV. festival (ta bo od 8–9 junija na Bledu).

Značilno za letošnji festival jazza bo predvsem veliko domačih ansamblov in precej tujih. Tuji ansamblji bodo predvsem iz vzhodnih držav, tako da bo letošnji festival kvaliteten in predvsem zanimiv.

Veliki orkestri bodo letos zastopani v večjem številu kot preteklo leto. Končno bo nastopil tudi veliki orkester RTV Ljubljana, ki je preteklo leto iz nerazumljivih vzrokov odpovedal udeležbo. Tudi Beograjdanci bodo zastopani z velikim orkestrom, čeprav se še do nedavnega vedelo za gotovo, ali bo orkester nastopil ali ne. Velika orkestra bosta prišla še iz Zagreba in Novega Sada. Prvič v zgodovini festivala bo nastopil tudi tuj big band, in to iz Avstrije (New Austrian big band, p. v. Friedricha Körnerja).

Ljubljanci bodo na jazz festivalu zastopali Ad hoc, Ljubljanski jazz ansambel in ansambel Mojmirja Sepeta.

Zagrebčani bodo zastopani z Zagrebškim jazz kvartetom, Zagrebškim dixiland ansambлом, Ansambalom druženja jazz mužičara (v tem ansamblu bodo nastopali zvezdniki iz plesnega orkestra (Domčić, Firdi, Kelemen), kvartet Stevana Plavca; kot gost bo vokalni solist Dragutin Diklić.

Beograjdanci bosta zastopala samo dva mala ansambla: Trio Radojčič (kot gosti bosta nastopila Dimitrijević in Stojanović) ter dixiland ansambel Veseli bedžo.

Novi Sad bo zastopal prav tako kot lani trio Lorbek, Splitčane pa bo letos nadomestil jazz ansambel iz Sarajevo-BKB.

Prijave iz tujine so prispele iz Poljske (iz Waršave bo prišel trenutno najboljši poljski jazz kvartet Trzaskowskega, ki je preteklo leto željal velike uspehe v Newportu in Washingtonu). Čehi pošiljajo praški ansambel Jazz studio 5 + 2, Madžari Oktet iz Budimpešte, Italijani Rheno jazz band in Modern jazz group iz Milana ter pianista Johnnyja Safreda iz Trsta, ki si bo sestavil ansambel na Bledu. Nemci bodo zastopali: brat Alberta Mangelsdorfa, ki je preteklo leto gostoval na Bledu, Emil Mangelsdorf s svojim ansamblom, duo Joe Viera iz Münchenega (klavir, alt saksofon), Avstrije Hansa Koller kvartet z Dunaja, trio Josl iz Graza ter trio dr. Neuwirtha.

Poleg teh prijav tečejo pogovori še z ansamblim Klauza Doldingerja iz Zah. Nemčije, s triom Georga Gruntza iz Svice, s francoskim triom Michel Haussler in z ansambalom iz Sovjetskih zvez. Kot gost festivala pa bo na Bledu zopet prišel ameriški pianist John Lewis.

Vsekakor bo letošnji festival izredno zanimiv, saj je udeležbo prijavilo veliko vzhodnih držav, kjer je jazz, klub temu, da ni velike tradicije, že na dokaj visoki ravni. Posebna zanimivost bodo ruski jazz izvajalci, seveda če jih bo uspelo prireditelju angažirati. Letos bo nekaj manj vokalistov kot preteklo leto (nastopila bosta le Jimmy Stanić in Dragutin Diklić), nastopil pa bo eden dixiland ansambel več, kar se bo posebno poslušalcem po izkušnjah iz preteklih let še posebej prileglo. Sicer pa po besedah organizatorjev prijavna lista še ni zaključena in ni dvoma, da bo prišlo še do nekaterih manjših sprememb.

Ivo Štraki

»Ne,« sem trmasto rekla. »Verjetnost je gotovo proti temu.«

»Počakaj trenutek. Vedno želiš vedeti, če je v restavracji tudi glasba.«

»Le poredko je,« sem rekla, »zelo malo je takih. Oh, vem, da je to neumno. Toda Eddie je bil glasbenik, in zdi se mi, da so njegove navade, njegov okus, njegova spretnost — dejstva. Ce...«

Ben je rekel: »Veš, da grem jas mimo tega, Nan. Nisem zanemaril nobenega rednega načina. Njegovo ime ni v pomoč, dokler ga ne uporablja. Njegov opis ne vzbuja pozornosti...«

»On ima navado,« sem rekla, »da obrača spodnjo ustnico navzven.«

»Ti lahko povev, kaj mislim o tem, Nan? Želim, da bi vse to pozabil. John Lockhart se je poročil in je šel. Ali si ga ne moreš že enkrat izbiti iz glave?«

»To ni zaradi tega, ker ga imam tako rado,« sem rekla, »to je zato, ker njo toliko sovražim.« Nekako sem mu moralova povedati kaj takega.

»Potem,« je reklo Ben zelo hladno in prozačno, »misliš, da je ob tisti denarnici lagala?«

»Oh, sem rekla prizadeto in upoštevajoč, kaj mi je nakazal. »Ne, ne, ne mislim. Ne rečem, da je ona zares lagala. Denarna je bila prav lahko Eddiejeva. Ali pa je bila tako iz sebe, da se je zmočila.« Ni bilo dobro. Začela sem nemočno joščati. »V redu. Mislim, da je lagala, bila pa je dovolj spretna. Oh, jaz ne vem... ne vem...«

»Nan, to je strup. Pusti ga mimo,« je reklo Ben. »Eddie je rad to rekeli,« sem sopla, »pusti ga mimo...«

»Res, tudi jaz to pravim. Pusti sovražstvo mimo.«

Moralna sem vprašati s pogledom: »Kako naj to zmorem?«

»Morda se bo nekoga dne zaljubila v koga drugega,« je rekla.

»Poskusila... bom. Vendar, Ben, to je težko.«

»Nisem rekel, da je lahko. Samo svetujem ti. Čisto dobro in pošteno misliš, Nan.« Pogledala sem ga. »Ko imas mokre trepainice, bi te kar gledal,« je reklo zbegano, »in vse bom poskusil, da bi te razumel.« Tako ti bom povedal kar zdaj: mislim, da se je tvoja sestrična obnašala do tebe kot navadna uš in če bi bila ti vsa nora, mi ne bi bilo nič mar. Toda ne preziraj je, Nan. To ti ne pristaže.« Bil je tako nevoljno human. Moralna sem se smejava.

INDEKS IN... KOŠARKA

Solsko leto gre h koncu in »študijska mrzlica« narašča. V avli ekonomsko fakultete se je o bližnjih izpitih pogovarjal s kolegi — absolventi Peter Tavčar, ko smo ga naprosili za tale razgovor.

• Najprej osebni podatki: Peter Tavčar je doma iz Postojne, star je 23 let, v Ljubljani pa živi že četrto leto, to je odkar se je vpisal na ekonomsko fakulteto, od katere se bo še v letosnjem letu poslovil z diplomo v žepu. Do diplome mu manjkata le še dva izpita in diplomsko delo.

• Tvoj največji uspeh doslej? »Lani sem dvakrat nastopil za našo B-representanco v Varšavi, sedaj pa igrat v moštvu Olimpije, ki je državni prvak in z uspehom tekmuje za evropski pokal.«

• Koliko dežel si doslej videl? »Poljsko, Madžarsko, Francijo, Belgijo, Avstrijo in Izrael.«

• Kaj je tvoj konjiček, seveda poleg igranja košarke? »Nič.«

• Kam v Ljubljani najraje zahaja? »V Mestno gledališče.«

• Kakšno vlogo igra sreča pri košarki? »Precejšnjo, važno je razpoloženje, pogoji za igro, sodnik, žoga, igrišče, it. d.«

• Koliko časa porabiš za trening? »V sezoni treniram 2-krat dnevno po 4 ure (igra in kondicijski trening), izven sezone pa 3-krat tedensko po dve uri.«

• Kako vsklajaš študij in šport? »Precej težko; ko sem igral še pri Ljubljani oz. Postojni, je šlo lažje, zadnjega pol leta pa igrat pri moštvu Olimpije in mi vzame trening veliko več časa.«

• Koliko let igras? »Osem. Najprej sem igral za moštvo Postojne, nato v Ljubljani, za moštvo Ljubljane, v zadnjem času pa — kot sem źemelj — za Olimpijo.«

• Prihodnost? »Po končanem študiju bom še igral košarko, v vojsko prav kmalu še ne nameravam iti, drugače pa še ne vem natančno, za kaj se bom po diplomi odločil.«

• Ali beras Tribuno? »Redko.«

• Ali se ti zdi telesna vzgoja važna za študenta? —»Da.«

• Ali misliš, da se boš udeležil prihodnjih olimpijskih iger kot član naše državne košarkarske reprezentance? —»Malo upanja imam, toda Tokio bi seveda zelo rad videl.«

Petrovi kolegi so že odhajali študirat v študijsko knjižnico, ko smo mu zastavili še poslednje vprašanje:

• Kako se bo plasirala naša državna košarkarska reprezentanca na svetovnem prvenstvu v Braziliji?

»Naši so že v predtekmovanju dobro zaigrali; zato sem prepričan, da jim vsaj 4. mesto ne bo ušlo. Z malo optimizma pa lahko upamo celo na kakšno višje mesto.«

T. Z.

Agronomi

tretji

V

Sarajevu

Ekipa Ljubljane, ki je na tretji agronomiadi v Sarajevu zasedla prvo mesto (Zolnir, Mesojedec, Vidrih, Soklič, Vratarič, Osterc, Gruden, Mataič, Artnak, Flek)

Letošnjo agronomiado, ki je trajala od 9. do 12. maja, je organizirala sarajevska biotehniška fakulteta. Med 17 fakultetami so se tekmovali z uspehom udeležili tudi ljubljanski študentje. Tekmovali so v rokometu, košarki, odbojkici, atletiki, streljanju in šahu.

Ljubljanski študentje so zmagali v rokometu, kjer so po ogorčeni dverni borbi šele v podaljšku uspeli premagati zelo dobro ekipo iz Bitole. Nič manjše niso bili tekme v košarki, kjer so se ljubljanski študentje pomerili z ekipo iz Osijeka. Tudi tu je padla odločitev šele v podaljšku; zmagala je ekipa iz Ljubljane, vendar le z enim košem razlike. Tako so košarkarji in rokometarji osvojili prvi dve mesti, za kar so prejeli lica pokala. Dobro so se držali tudi odbojkarji, ki so zmagovali vse do finala, kjer pa so klonili pred dobro pripravljeno ekipo iz Sarajeva. Tudi doseženo drugo mesto je prav gotovo lep uspeh v tako močni konkurenči. Nekoliko slabše so se odrezali strelec, ki so ekipno osvojili tretje mesto, zato pa je med posamezniki zmagal z zelo dobrim rezultatom ljubljanski študent Zoran Ličini s 182 krogovi, kar je rekord agronomiade. Sahisti so bili četrti, atleti pa peti. Vendar pa moramo upošte-

vati, da je ekipa ljubljanskih agronomov štela le 30 tekmovalcev, ki so morali tekmovati v več panogah, medtem ko so ostale fakultete bile številčno tudi trikrat močnejše. Zato pomeni osvojeno tretje mesto v skupnem plasmaju toliko večji uspeh; zatorej ni čudno, da so se študentje vrnili zelo zadovoljni. Omenimo naj še, da so bili v Sarajevu zelo lepo sprejeti, pa tudi organizacija tekmovalca je bila dobra.

Razen na športnem področju so študentje tekmovali tudi na kulturno-zabavnem, kjer so se ljubljanski agronomi prav tako izkazali. Tako je okviru zavrnega programa tretja presenetljivo pa je tudi prvo mesto za humor, ki je prišlo Sparembleku. Tudi v tem tekmovanju so vsi prvi plasirani tekmovalci prejeli diplome.

Po skupnem tekmovanju na športnem in kulturnem področju so osvojili odlično tretje mesto med 17 udeleženci, zato pravijo, da se bodo za naslednjo agronomiado, ki bo v Novem Sadu, še bolj pripravili. Ta uspeh je prav gotovo dober stimulans tudi za nadaljnje delo njihove športne organizacije.

Najbrž še ne veste, da...

• prisostvuje svetovnemu prvenstvu v košarki v Braziliji kot opozvalec tudi trener turške državne reprezentance. Ta mož je med drugimi tudi izjavil, da je odkril novo nadvo za turško košarko; 2,21 m visokega in 135 kg težkega Alja Alpa, za katerega pravi, da je kljub svojim 135 kg okreten, hiter in inteligenčen. »Turška košarkarska reprezentanca, ki se bo udeležila košarkarskega turnirja na prihodnjem olimpijadi v Tokiu, bo s tem igralcem veliko pridobil,« je izjavil trener. »Odkril sem ga pa takole,« je dejal njegov »najditec: »Pred nedavnim sem hodil v predmetstju in med fižotovkami opazil nekaj, kar sem zpočetka smatral za mlado žirafico. Toda — bil je Ali.«

• so največji mojstri v igranju badmintona (Slovenci smo »iznašli« za to ime »perjanica«) Malajci, Indonezijci ter Danci. Na zadnjem svetovnem prvenstvu v tem športu, ki je bilo v Džakarti v Indoneziji, so imeli največ uspeha domačini. Toda Malajci in Danci so se jih poštano postavili po robu. Prihodnje svetovno prvenstvo v badmintonu bo verjetno v København. Zato je nek danski strokovnjak za ta šport odpotoval v daljno Indonezijo, da bi si na mestu samem ogledal, kako igrajo ti mojstri badmintona — perjanice.

ŠPORT NA FILOZOFSKI FAKULTETI

Sportno življenje na filozofske fakultete je letošnje leto v primeri s prejšnjimi leti zelo zaživelj. Studentje-športniki so se udeležili večine tekmovalnih, ki jih je v okviru ljubljanske univerze priredila ZSSO. Vendar to ni bila edina oblika dela športnikov. Študentje sami so organizirali več tekmovalnih oziroma športnih srečanj s študenti drugih fakultet, kakor tudi s športniki srednjih šol (Maribor, Ptuj) in telesnovzgojnih organizacij TVD Partizan-Narodni dom.

Zelo razveseljivo je dejstvo, da je bila udeležba pri urah telesne vroge v letosnjem letu precej boljša kot lani.

Študentje filozofske fakultete so zabeležili nekaj dobrih rezultatov. Najbolj so se izkazali rokometasti, ki so na medfakultetnem prvenstvu v zelo močni konkurenči zasedli drugo mesto. Tudi v drugih panogah so študenti dosegli dobre rezultate.

Nova oblika dela, ki so jo začeli uvažati na filozofske fakultete (in ki se je že izkazala za zelo dobro), je srečanje s športniki srednjih šol izven Ljubljane. To niso le športna srečanja, temveč tudi

srečanja mladih z mladimi, študenta z dijakom. Tako se na neposreden način izmenjujajo izkušnje, obenem pa se dijaki seznanjajo s problemi in možnostmi studija na filozofske fakultete.

Trdimo lahko, da je bilo športno življenje v letosnjem letu v vsakem pogledu bolj razgibano kot lani; to nam daje upanje, da bo v prihodnjem letu delo še uspešnejše, posebno pa zato, ker je šport na organizacija na filozofske fakultete v zadnjem času naletela pri vodilnih organizacijih na fakulteti na veliko razumevanje.

Treba pa je poudariti, da bo moralna športnemu življenu na filozofske fakultete posvetiti ZSJ v prihodnje veliko več pozornosti kot je to do sedaj.

Studentom-športnikom filozofske fakultete želimo v prihodnjem letu na šport nem in študijskem polju kar največ uspehov.

RAZPIS

plavalnih tečajev za študente ljubljanske univerze

Komisija za telesno kulturo in izvenredno vzgojo pri US razpisuje plavalne tečaje za študente vseh fakultet ljubljanske univerze, ki bodo od 12. junija do 2. avgusta v Ljubljani in Rovinju.

1. V Ljubljani in Rovinju bosta po dva plavalna tečaja, in sicer:

a) Ljubljana, bazen TVD Partizan-Vič
1. tečaj od 12. junija do 21. junija
2. tečaj od 2. junija do 1. julija

b) Rovinj: tabor visoke šole za telesno kulturo, Okrajna zveza za telesno kulturo Ljubljana, zavod za napredok šolstva SRS, Ljubljana:

1. tečaj od 3. julija do 13. julija
2. tečaj od 13. julija do 23. julija
3. tečaj od 23. julija do 2. avgusta

2. V tečaja v Rovinju lahko sprejememo po 35 študentov oz. študentk, v tečaju v Ljubljani pa samo po 20 študentov oz. študentek.

3. V tečaju se lahko prijavijo študenti (študentke), ki ne znajo plavati, oz. zelo slabo. Pridelitev si pridržuje pravico odstraniti s tečaja vsakega prijavljence, ki po njegovem mnenju ne izpoljuje gornejših pogojev.

4. Vsak udeleženec tečaja v Rovinju vplača po 3.000 dinarjev za vožnjo in del oskrbnine za 10 dni. Tečaj v Ljubljani sta brezplačna. Ostale stroške tečajev krije univerza.

5. Prijave in prispevki v višini 2.000 dinarjev zbirajo predstavniki študentske športne organizacije na fakultetah.

Rok za prijavo je 1. junij 1963, rok vplačila pa 10. junij.

Natančna pojasnila lahko interesenti dobe v referatu za telesno kulturo pri tajništvu univerze v Ljubljani, Trg revolucije 11.

Oglejte si športne prireditve

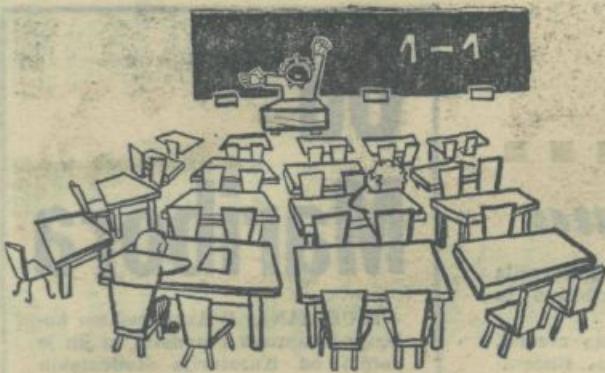
Ze v prejšnji številki smo poročali, da prireja ZSSO za Dan mladosti več športnih prireditiv za študente.

Danes nekaj več o tem! 23. maja bodo prireditve v Tivoliju, in sicer v odborki tekma ženskih ekip FNT in medicinske ob 15. uri, tekma SN : AK pa ob 16. uri. V košarki bodo tekmovali najboljše ekipe univerze, in sicer ekipe FNT, VSTK in ekipa prekmurskega kluba. Tekmovanje v košarki se prične ob 15. uri.

V rokometu bodo prej nastopile študentke FNT proti ekipi Olimpije ob 15. uri, za njimi pa kombinirana ekipa biotehniške fakultete proti VSTK.

Pristaši balinanja si lahko ogledajo tekmo v balinanju med AK in biotehniško fakulteto; ta tekma se bo pričela ob 17.30. uri. Klub zeniških študentov pa organizira pod pokroviteljstvom ZSSO v Naselju turnir v malem nogometu.

Skupščina

Odbor, oče skupščine, je bil nestrpen. Skupščina je bila spočeta na hitro roko. Predsednik združenja, Janez Kajmebriga, je v trenutnem navalju navdih napisal referat, slabokrven po vsebinu, mršav po obliku.

V začetku referata je s prodorno močjo analiziral uveljavljanje reforme na univerzi in po dognano izrabljeni navadi referentov povezel z mednarodno politično situacijo, se obregnil ob atomske poskuse ter se zavzel za koeksistenco.

Tovarš Kajmebriga si je nato z zadovoljstvom pomel dlani in se vrbel na »analizo lanskega dela«. Verjemite, to ni bilo lahko delo. Lanskoletna bera uspehov je bila krvava. V referat pa neuspehi ne spadajo! Referat pa je lep in sočen le, če govorijo o uspehih. Ce pa je teh malo, ajde, dajmo jih malo povečati. Še kepa testa vzhaja in naraste v velik hlebec, če ji pridemo dosti kvasa. In tov. Kajmebriga zna kvasti. Iz nič je ustvarjal nekaj, iz nekaj je pričaral dosti, dosti mu je narasel v nenavadno veliko.

Referat se je lahko ponašal z jedrnatim, plodnim zaključkom. Vseeno je malo skesan znižal glas, češ da se bo treba v prihodnjem izpovedati tudi vseh letosnjih grehov.

Ves predan naši stvari, z zadoščenjem, da je opravil veliko poslanstvo, je tov. Kajmebriga zaključil z referiranjem. Ploskali so mu; mnogi, ker se spodobi ploskati, če kdo prebere referat.

Diskusija naj bi osvetlila, dopolnila, razložila, polemizala in kritizirala referat. Ustvarjeni molk je legal na skupščino. Delovni predsednik je poziral silno neugodja. Drugi član predsedstva je komponiral v beležnico kubinistično sliko, bogato trikotnikov in krogcev. Zapisničarka, ne-ma s svinčnikom v roki, je bila pripravljena, da zapiše vse, tudi če bo kdo kihnil v dvorani. Toda kihnil ni nikaj.

Delovni predsednik je z zbeganimi očmi iskal prvega naročenega diskutanta. Njune oči so se nazadnje le srečale. Naposled je oni le vstali, se odkrhal in načel aktuelen,

pereč, še nerešen problem. Ko mu je zmanjkalo sape in točk v beležnici, smo mu ploskali.

Potem se je dvignil predstavnik fakultetnega odbora. Zaprili je z rokami in plaz besed se mu je vsul iz ust. Na čelo pa mu je revolucionarno padel pramen las. Ko se je za silo odtečal, nas je še malo pohvalil, malo očetovsko pogral, in že smo ploskali. Govoril je vendar tovariš iz fakultetnega odbora!

Diskusija se je potem uspešno nadaljevala z molkom. Po intervenciji predsedujočega se je s svojim aktualnim problemom predstavil drugi naročeni diskutant. V zadovoljstvo vseh pa je naučeno hitro odrečit.

Koj za njim se je oglasil eden od kroničnih diskutantov. Da se načelno strinja z vsem povedanim, je tehtno rekel Peter Debata, »da pa v sebi čuti potrebo, da se o tem še razpravlja. Te potrebe mu potem nihče ni zadovoljil. Verjetno jo še vedno nosi v sebi in jo bo na naslednji skupščini spet začutil.«

Voltite so bile kot vse volitve sejemske živahne. Razvlnila se je burna predvolilna kampanja. Kdo bo koga? Bilo je že nekaj predlogov. Petru Debati se je kolonilo, ko ga je nekdo imenoval. Iztresel je iz sebe ducat odgovornih funkcij, ki mu absolutno okupirajo ves prosti in večino študentskega časa (verjetno je zato slab student).

Mnogi diskutanti, so se zdaj oteplali z vsemi štirimi. Da ima stari oče revmatizem, da ne čuti notranjega nagnjenja do tega dela, da se želi znanstveno posvetiti študiju, da... vsak izgovor, naj bi ga pes privlekel na repu — dobradošel bi bil.

Žrtve so bili tisti, ki so tisto sedeli v klopih in molča poslušali poklicane in izbrane. Ustala je skromna punčka in zašepetal, da bo delala po svojih močeh, če so jo že izvolili. Nekdo drug, ki se je ves čas ubadel s križanko, je šele po skupščini zvedel, da je bil izvoljen. Spet drugi je milo prosil, da sprejme le, če ga bodo uvedli v delo, v katerem še nima nobenih izkušenj. Zagotovila, da naj za to ne skrbi, saj bomo delali VSI, so kar deževala. Dva sta bila obsojena kar v odsotnosti. In tako naprej — do trinajstega.

Razrešnico staremu odboru smo dali, ker smo bili že lačni, ker so nas bolele zadnje od sedenja in nam je glave razganjalo od velikih besed.

Novi predsednik je v imenu novega odbora zaprisegel, da bodo delali, stari pa je v imenu starega položil roko v ogenj v prepričanju, da bo novi dobro žel še lepše uspehe kot lanski.

Potem je bilo skupščine konec.

mat

ZAHVALA: Najlepše se zahvaljujemo kinematografskemu podjetju iz Ljubljane za primerno hitrost menjanja filmov, s katero je v pretkelih desetih dneh — čeprav morda nehote! — pripravilo nekaj študentov k študiju. Se enkrat: želimo delovnih uspehov in lepa hvala!

HA-HA-HA: tako se je v nedeljo ob 11. uri in tako dalej smejal študent V. Z. prebivalcem stolnic v Studentskem naselju. Jeseni je bil namreč odklonjen za sprejem v Naselje in jo potres odlično prestal — v pritični koči na robu mesta.

NOVI VAL V LJUBLJANI?: Na razstavi motornih vozil in na razstavi ameriških knjig smo opazili, da organizatorji ne vedo, da v SR Sloveniji žive Slovenci, in to v večini. In to že celih 1395 let!

Ce smo že v kinematografsih delno počistili z jugoslovenčino, bi jo lahko tudi na razstavah izkorjenili. Ekonomski račun? O, da bi še bili vedno tako varčni gospodarji, kje bi že bili!

DRAGOCENO DARILO ORGANIZATORJEM FOTOGRAFSKE RAZSTAVE: Darilo bržkone za Zvezo ŠQLT. In kaj? Slovar, za prvo silo nemški. Cemu? Za pravilne podnaslove razstavljenih fotografij. Opravičilo (Naglica in likovna enotnost) = nezadostno.

EN SLOVAR — V BEOGRAD: Nemški slovar so si prislužili organizatorji študentske foto-razstave iz Beograda. Se bolj upravičeno kot naši. Najboljša rešitev bi bila, če bi bili vsi podnaslov v poljsčini ali angleščini, saj gre vendar za mednarodno razstavo!

CRNA PIKA ZA ZPK: Propaganda je bila res na psu, saj so še zadnji gostje ljubljanskih gostiln in kavarn odstavali — zaradi neobvezčenosti — kar naravnost domov, ne pa v Festivalno dvorano.

LEPO NASELJE V BELI LJUBLJANI: Pretekli četrtek smo imeli priliko videti, kako lepo se da uredit Naselje, če to le hočemo. Vsekakor krasna vaja za upravo, osebje in študente. Ne pozabite!

AVTOSKORPJONCEK: Rubriko: »Najbrž še ne ve ste, da...« bo treba najbrž preimenovati v: »Na platnu smo videli.«

IN SE EDEN: Nagrajenim ugankarjem sporočamo, da nanje nismo pozabili. Nagrade veljajo najmanj do septembra, torej še niso zapadle.

LEPE SEGE IN NAVADE SE VELJAO: Zvedeli smo, da po letnih skupščinah Zveze študentov (ponekod) stari in novoprečeni odborniki še zavijejo na kozarček ali dva. Pravilno! Vendar, jeseni bo spet treba zaviti: novina in pa delo, to jih bo čakalo.

STRAHIMA VELIKE OCI: Slišali smo, da je neka študentka odhitela — v strahu pred našimi zvedavimi reporterji — sklenit zakonsko zvezo celo na Vrhniku. Tako hudi pa spet nismo!

OPOZORILO BRALCEM X-100, MALIH ROMANOV IN DRUGE KRAME: Pri izbiri novega snopiča skrbno pazite, da ne boste izbrali katerega izmed romanov večje literarne vrednosti, ki so se v zadnjem času vtihotapili med tako priljubljene zgodbe z divjega zahoda, vzhoda, severa in juga.

USPEH PISANJA: Po učinku so pisma bralcev, ki jih objavljamo v našem listu, povsem enaka milim tožbam in strogin odsodbam, katere beremo drugod. Le majcena razlika: Pri nas ni neučinkovitih izmikanj kot vseposvod v dnevnom časopisu.

V NASELJU SPET VSE TAKO, KOT JE TREBA: Na sobotnem plesu, nam poroča dopisnik od tam, je bilo spet tako kot smo bili vajeni od jeseni. Z eno besedo: Texas. Baje tam okrog dveh zjutraj.

ALI JE BILA CISTKA?: Opazili smo, da so nam poštarji vrnili več izvodov zadnje številke Tribune, ki so bili namenjeni naročnikom, stanjujočim v domu gradbene srednje šole v Gerbičevi ulici.

ZELO PREPRICLJIVO se je izpovedovala na izpit iz zgodovine kologica. Ko jo je profesor vprašal, kakšne progrebe so imeli Rimljani, je rekla namesto: »Za pogrebom so šli v maskah.« Hm. Hm. Hm.

• »Z razstavo sem bil izredno zadovoljen. Pri ogledu eksponentov sem spoznal, kako daleč naprej je prišla avtomobilská industrija zapadnih dežel, kamor nadvse rad slubeno potujem.

Imam Volkswagna, še iz časov, ko sem bil zunaj na specializaciji. Zdaj mi dela precej težav, tako pri vožnji, še bolj pa mi kvari družbeni ugled. Potri nalog za potovanje ven že imam v žepu, tudi devize imam že zunaj (še od lanskega maja, ko sem bil vsega za 2 dni preponen!). Kot vidite, čakam samo še na ukinitev uredbe. Kot mi je povedal znanec, na to ne bo treba čakati več dolgo.«

ing. podpis nečitljiv

• »Jest pa kličem: Dol z avtomobili! hik... Če ga maček mal pod kapo, se jih more ogibat tko kt pulcajev, hik!... sploh pa tlele nism dost vidu. Vidu sem en k ptičotov, hik..., kuker za našmo blokom!, k nimajo garaž. Hik!... Poi sm vidu tud tiste garjave ovce ud kupe-rantov, k navijajo cene ta malim fičotom (ta velik, hik, majlo tko že dost navite), pa jih ni nuben uzmerjou. Jih bom pa jest z mojga parter stojišča, hik, pardon, ležišča. Ce bojo pa rampe udprli spet za automobile bi bilo fejst, če b smel tudi dol s Primorske kmeti ta prauvin u mest preplet. Hik! Sam' pol bi mogla zastava pa šiška vin stacuno zapret. Men bi tko kr pasal.«

putrošnik

ŠOPEK ZA...

Mileno in Antona

V soboto sta se ob 8.30 na ljubljanskem Magistratu poročila MILENA VIDIC in ANTON PODGORŠEK. Takole približno je potekal naš intervju:

»Povejta najprej, kaj študirata!« Že prejšnji dan smo zvedeli, da bomo lahko našim bralcem spet predstavili »klasičen« študentski par. Nevesta Milena je povedala, da je študentka romanistike (1. letnik), ženin Anton pa se je predstavil kot absolvent prava.

»Zakaj sta si za poroko izbrala ravno današnji dan?«

»... Prijeten mesec je maj...« se je glasil odgovor iz nevestinih ust.

»Kako si bosta razdelila delo med počitnicami?«

»Malo dela, študija in malo zabave,« je menila Milena, Anton pa je povedal, da še ni došti razmisljal o tem. Pripomnil pa je, da bo diplomiral v junijskem roku.

»Sta že kdaj prisostvovala kakšni poroki?«

Oba sta ugotovila, da je ta sobota pravzaprav njun ognjeni krst.

»Kje sta preživela sinočnji večer?«

»Pri frizerju,« je hudomušno (in z malo ironije) pristavila Milena.

»Šahiral sem,« se je spomnil ženin, »... in to „cuk“ partijo...«

Uprašanje samo nevesti: »Kaj si misliš o svojem bodočem možu?«

»Mislim, da bo dober...« je mehko rekla.

»Kaj menita o zvestobi v zakonu? Na čem mora temeljiti?«

»Na razumevanju in iskreni ljubezni...«

»Kaj so rekli vajini starši, ko sta jim povedala, da se bosta vzela?«

»Presenečeni so bili,« sta rekla v en glas.

»In kaj so menili kolegi?«

»Nič posebnega, pričakovali so najino poroko.«

»Sta že premisljevala o tem, koliko otrok bosta imela?«

»Žaenkrat nimava še nič v načrtu, pozneje pa upava, da bova imela dva potomca...«

»Cesa si danes najmanj želite? Najbrž mojih vprašanj, kajne?«

»To pa že ni res! Najmanj si želiva slabega vremena!«

Potem sta z veseljem sprejela naše čestitke in šopek, za katerega se cvetličarka vsakokrat posebej potrudi, saj ve, da je namenjen študentskim parom.

M. T.

Točno ob dvajstih

Pred fakulteto za naravoslovje in tehologijo smo si stopili naproti. Za uvod smo si izmenjali nekaj običajnih besed, potem pa je ABSOLVENT METALURGIJE, petindvajsetletni VIKTOR MARKUŠ, pristal na naš tradicionalni razgovor.

»Odkod si prišel?«

»Bil sem že navsezgodaj na inštitutu za metalurgijo.«

»Rana ura... Kaj pa si počel?«

»Prpravjam diplomsko nalogo. Naj povem še njen naslov: Gorilniki za martinovke. Moja diplomska naloga bo samo del večje naloge metalurškega inštututa.«

»Diplomsko nalogo pripravljaš; torej ti gotovo ne manjka dosti do konca študija!«

»V petek bom verjetno diplomiral. Verjetno, pravim... Tega pa res ni treba zapisati, tudi zato ne, ker bo Tribuna prej izšla!...«

»In kam greš po najinem razgovoru?«

»Na fakulteto. Za diplomsko nalogo potrebujem še nekaj fotografij.«

»Na tvoji fakulteti večina študentov dobiva štipendijo. Ti tudi?«

»Seveda. Daje mi jo Energoinvest iz Sarajeva. Tri leta in pol jo že dobivam (14.000), s pogojem, da bom v Sarajevu služboval prav toliko časa, kolikor mi pošiljajo štipendijo.«

»Misliš potem ostati v Sarajevu?«

»Ne vem...«

»In se dolni poročiti?«

»Tega pa ne bo treba, sem že eno leto poročen.«

»Kako si boš razdelil prosti čas po diplomi?«

»Štirinajst dni, ali pa tudi tri tedne, si bom kaj privoščil, potem pa bom šel v službo.«

»In vojaščina?«

»... da, ali pa k vojakom...«

»Zdaj si že pri koncu, povej, ali se ti je zdel študij precej težak?«

»V primerjavi z drugimi fakultetami, je bil moj študij precej naporen.«

»Imaš prijetne spomine na fakulteto in kolege?«

»Zelo lepe. Naš letnik je bil zares kolegialen. Dobro sem se razumel s kolegi, tudi s tistimi iz drugih republik.«

Tako smo se poslovili. Zaželeti smo

uspeh pri diplomi in v življenju, ki ga kot metalurga čaka.

pisma uredništvu

Tovariš urednik!

Kot ti je znano, je bila v četrtek preteklega tedna v Festivalni dvorani na Gospodarskem razstavišču prireditev Zveze pokrajinskih klubov. Glede na različna mnenja, ki se širijo med študenti, pa tudi zato, ker se je te prireditve udeležilo zelo majhno število članov pokrajinskih klubov, sem se odločil, da napišem nekaj misli o tej prireditvi, zlasti o njeni organizaciji, smotrnosti in o podobnih prireditvah, ki jih ne organizira samo študentska organizacija, temveč tudi drugi kolektivi in organizacije.

Proti prisotovanju se je v četrtek zbralo v Festivalni dvorani le majhno število študentov. Tisti, ki smo prišli, smo prisotovali najprej kulturno-zabavni, pa še literarni program, saj je bil sredi dvorane postavljen oder za nastopajoče, pa tudi plakati so dva ali tri (!!!) dni prej vabili na podobno prireditve. Toda kljub temu, da je prireditelj z vsako minutno odigral začetek, nismo videli ničesar, dokler ni nastopil orkester. Potem se je začelo ljudska rajanje... Ker sem se pozanimal, mi je znano, kako je do tega prišlo. Prireditelj se je že predčasno domnil z nekaterimi literati v pokrajinskih klubih za sodelovanje, ti pa so v zadnjem trenutku odpovedali, oziroma kljub zagovoru, da bodo sodelovali s prispevki, ni-

so prišli... Ob tem se mi samo po sebi sproži vprašanje odgovornosti, malomarnega donosa teh ljudi, ki bi jih morali pravzaprav nekje tudi javno ozigosati, kot člane Zveze študentov pa kaznovati.

Prireditve je s tega stališča doživel ne pozaben fiasco. Marsikdo se je potem spraševal, koliko je vse to stalo Zvezo pokrajinskih klubov, ki (kolikor mi je iz istega razgovora znano) razpolaga s finančnimi sredstvi, ki pa so v glavnem namenjena za pomoč tistim klubom, ki od svoje politično - teritorialne enote ne dobivajo nikakršne finančne pomoči, ali pa so ta sredstva tako skromna, da ne zadoščajo za uspešno delo kluba. Kako more prireditelj opraviti stroške, ki znašajo preko sto tisoč dinarjev, pred vsemi ljubljanskimi študenti? Mar ni mogel predvidevati, da v Festivalni dvorani, ki je pravzaprav zaradi razstave na Razstavišču obdana z žico in kot tako za obisk nesimpatična, ne bo obiska? Kaj ni nihče pomislil na to, da take prireditve ne gre postavljati v sredino tedna, v času, ko se bližajo izpitni roki? Ali se prireditelj ni zavedel, da tako neokusni plakati, ki so beli dan prepozno zagledali, ne bodo vzbudili zanimanja pri študentih?

Mnoga vprašanja se pojavlja in vsljujejo ob tem. Zato nikakor ni odveč, če takole vprašam: Ali je bila akademija res potrebna? ... Večina klubov je že med le-

tom imela literarne večere (s plesom), če ne v Ljubljani, pa doma. Zakaj je bila potrebna taka centralna prireditve v Festivalni dvorani? Ali ni to zavrnjen denar? Take prireditve (namen četrtkove je bil do neke mere dober) naj bodo bolj krona, obračun celoletnega dela, ne pa smoter Zveze pokrajinskih klubov!

Podobno kot smo tokrat pogresili, se dogaja po drugih kolektivih in organizacijah. Strinjam se z mnenjem, da v kolektivih trošijo denar, ki si ga sami zaslужijo, študentska organizacija pa razpolaga z družbenimi sredstvi in nam zato ne more biti vseeno, kam ta denar gre in kam se nekoristno investira. Prireditve Zveze pokrajinskih klubov v preteklem tednu to vprašanje še bolj odpira.

B. P., član pokrajinskega kluba

Ali je bila prireditve res potrebna?

Od Maribora

LJUBLJANA: V Akademskem kollegiju je uprava s sredstvi, ki jih je dobila od Kuratorija študentskih domov in menz, ter z lastnim skladom, začela z večjimi popravili, ki naj bi izboljšali počutje študentov v tem domu. Že pred časom so v menzi, ki je v isti stavbi, zamenjali staro opremo z novimi stoli ter mizami, zdaj pa imajo v načrtu pleškanje hodnikov in spalnic. Investicije znašajo okrog milijon in pol dinarjev.

MARIBOR: Po končanih predvojnih zborovanjih je bila v Mariboru velika vseštudentska manifestacija na Trgu svobode. Poročajo, da se je teh zborovanj udeležilo veliko študentov, ki pa so največ diskutirali o pojavih v šolstvu, napredku v študijski reformi, nagrajevanju prosvetnih delavcev, pa še o učnih uspehih in kreditiranju. Dotaknili so se tudi nekaterih problemov socialistične preobrazbe naši vasi.

SARAJEVO: »Kompromitiranje«; tak naslov so dali nedavni skupščini Zveze študentov na filozofski fakulteti, na oddeku za jugoslovansko književnost. Tak naslov je pač zaradi tega, ker skupščine v pravem pomenu besede sploh ni bilo; bil je samo »prostožidarski« sestanek, kajti skupščine se ni udeležil predsednik združenja, niti ni za skupščino pripravil referata. Odnos, ki ga je predsednik pokazal do kolegov in Zveze študentov, so na saraševki univerzi ostro grajali.

ZAGREB: Studentki center je dandas znan ne samo študentom jugoslovanskih univerz, temveč tudi mnogim prebivalcem po vsej naši domovini. Nekateri so ga spoznali po televizi, saj so v tem domovilišču zagrebskih študentov pogoste kulture in zabavne prireditve. Koško je že naša družba investirala v ta Center, najbolj zgovorno povedo številke: leta 1959 z investicijskim kreditom 636 milijonov in 431 tisoč dinarjev, leta 1962 pa 20 milijonov dinarjev. Z lastnimi sredstvi pa so zgradili učilnico, vrtno restavracijo, knjižnico in papirnicu, brivski in frizerski salon, galerijo za umetniške razstave ter še nekaj drugih zgradb upravnega značaja.

TRST: Skupina študentov glasbeno akademije iz Beograda je pred kratkim vrnila obisk glasbeni matici in Trstu. V tridnevnom bivanju so beograjski študenti priredili uspel koncert, ogledali pa so si tudi mesto in slikovito okolico.

BEOGRAD: Tu so za tuje študente, ki študirajo v Beogradu, pred kratkim priredili predavanje o novi ustanovi SFJR. Predavanje je spremenjalo približno 50 poslušalcev.

SUBOTICA: Največji problem subotskih študentov je problem prehrane. Ceprav živi v Subotici okrog 1000 študentov, nimajo nikakršne restavracije, kjer bi se lahko za primerno »študentsko« ceno zadostno hranili. Fakulteta in višje šole ne dajejo študentom, ki so socialno ogroženi, nikakršne pomoči.

do Skopja

Futura - glasilo Zveze študentov - Izdaja univerzitetni odbor ZSJ - Uredna uredniški odbor - Odgovorni urednik Jože Sušmelj; glavni urednik Mitja Vavpetič - Urednik in uprava Tribuna Poljanska 6/II telefon 38-123 - Letna naročnina 400 dinarjev, posamezni izvod 20 dinarjev. Fotografie in fotografije ne vračamo - Tisk: CP Delo, Ljubljana Tomšičeva 1, tel. 22-322

tribuna